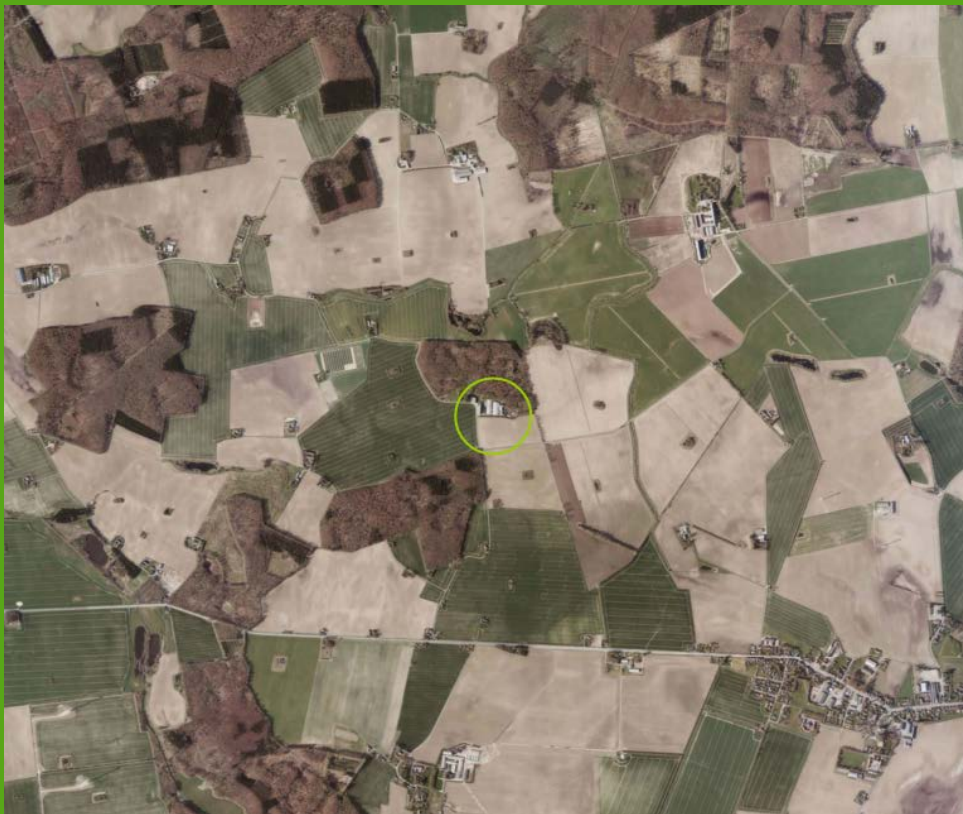

§ 12 Miljøgodkendelse

Bøllesmindevej 10 , 4952 Stokkemarke

§ 12 miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
til udvidelse af svineproduktion

15. juli 2016

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndigheden, Jernbanegade 7, 4930 Maribo
Telefon 5467 6767

Datablad

Titel: § 12 miljøgodkendelse efter LBK nr. 868 af 03/07/2015, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Dato for godkendelse:	15.07.2016
Ejendommens adresse:	Bøllesmindevej 10, 4952 Stokkemarke
Ejer af ejendommen:	Kim Monk Rasmussen
Matrikler under ejendommen:	25, Abed By, Stokkemarke 5d, Abed By, Stokkemarke 1e, Knuthenlund Hgd., Stokkemarke 4b, Stokkemarke By, Stokkemarke 4c, Stokkemarke By, Stokkemarke 4d, Stokkemarke By, Stokkemarke 7q, Stokkemarke By, Stokkemarke 2b, Stokkemarke Skovhuse, Stokkemarke 3a, Stokkemarke Skovhuse, Stokkemarke 3c, Stokkemarke Skovhuse, Stokkemarke 5a, Stokkemarke Skovhuse, Stokkemarke 9, Stokkemarke Skovhuse, Stokkemarke 5d, Vesterborg Skovhuse, Vesterborg
CVR-nummer:	16727598
P-nummer:	1001150738
CHR-nummer:	73719
Ansøgningsskema nr:	79908
Landbrugskonsulent for ejer:	Ann Frost, Gefion
Sagsbehandler for kommunen:	Dorthe Prip Lahrman
Kvalitetssikring i kommunen:	Catarina Brændstrup Jensen
Kommunens naturkonsulent:	Aglaja v/Eigil Plöger
Tilsynsmyndighed:	Lolland Kommune

Indholdsfortegnelse

1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om § 12 miljøgodkendelse til Bøllesminde	4
1.2 Samlet vurdering	4
1.3 Afgørelse	4
1.4 Ikke-teknisk resumé	5
1.5 Offentlighed	7
1.6 Klagevejledning og søgsmål	10
1.7 Underretning om godkendelsen	11
2 Generelle forhold	12
2.1 Arealer	13
2.2 Biaktivitet	13
2.3 Meddelelsespligt for anlæg, arealer og ejerforhold	13
2.4 Gyldighed og andre godkendelser	13
2.5 Retsbeskyttelse	14
2.6 Revurdering af miljøgodkendelse	14
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planforhold	16
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	21
4.1 Husdyrproduktion	21
4.2 Staldanlæg	23
4.3 Fodring	25
4.4 Ventilation	28
4.5 Vand- og energiforbrug	29
4.6 Vandafledning	31
4.7 Affald og døde dyr	33
4.8 Olieoplæg	35
4.9 Pesticider, medicin og kemikalier	36
4.10 Driftsforstyrrelser og uheld	37
5 Gødningsproduktion og håndtering	39
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	41
6.1 Ammoniak og natur	41

Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.....	41
Natura 2000-områder.....	48
Bilag IV-arter.....	50
Samlet vurdering af ammoniak fra anlæggets påvirkning af natur.....	51
6.2 Lugt.....	52
6.3 Fluer og skadedyr.....	53
6.4 Transport.....	55
6.5 Støj.....	57
6.6. Støv fra anlæg og maskiner.....	59
6.7 Lys.....	60
7 Påvirkning fra arealerne.....	61
7.1 Generel baggrund.....	61
7.2 Påvirkning af søer og vandløb.....	64
7.3 Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	66
7.4 Påvirkning af naturområder og arter med særligt strenge beskyttelseskrav.....	69
Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.....	69
7.5 Terrestriske Natura 2000-områder.....	72
7.6 Bilag IV-arter.....	73
Padder.....	74
Flagermus og øvrige Bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.....	77
7.8 Grundvand.....	78
8 Bedst tilgængelige teknik (BAT).....	79
9 Kontrol, egenkontrol og dokumentation.....	86
10 Alternative løsninger og 0-alternativet.....	88
11 Ophør af husdyrproduktionen.....	89
12 Bilagsliste.....	90

1 Resumé og samlet vurdering

I dette kapitel gives en kort beskrivelse af den ansøgte produktion, miljøgodkendelsens indhold, og hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger.

1.1 Ansøgning om § 12 miljøgodkendelse til Bøllesminde

Der er i efteråret 2015 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af en udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen Bøllesminde, beliggende Bøllesmindevej 10, 4952 Stokkemarke.

Ansøgningen omfatter alle landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen, samt driften af de tilhørende markarealer.

Der søges om at udvide den eksisterende produktion på 770 årssøer og 450 polte, til 1250 årssøer, 1155 polte, samt 42.000 smågrise fra 7,3 til 25 kg.

Ansøgningen er indsendt til Lolland Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem.

1.2 Samlet vurdering

Godkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse, Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af det ansøgte, og dets miljømæssige påvirkninger af miljø, natur og naboer. Desuden er der særskilte kapitler om renere teknologi, egenkontrol, alternativer til det ansøgte og om ophør af drift på ejendommen.

Ved gennemførelse af det ansøgte, er det Lolland Kommunes samlede vurdering -

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, samt
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

For at sikre ovenstående er der til hvert afsnit stillet de nødvendige vilkår. Samtlige vilkår fremgår af Bilag 10.

1.3 Afgørelse

Lolland Kommune meddeler 15.07.2016 miljøgodkendelse til ejendommen beliggende Bøllesmindevej 10, 4952 Stokkemarke. Godkendelsen er meddelt efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven¹.

¹ LBK nr. 868 af 03/07/2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Der gives godkendelse til følgende produktion:

1250 årssøer med smågrise til 7,3 kg

450 polte fra 25 til 114 kg

42.000 smågrise fra 7,3 til 25 kg.

Godkendelsen er baseret på det fremsendte ansøgningsmateriale, kommunens vurderinger, samt gældende lovgivning på ansøgningstidspunktet.

Lolland Kommune den 15.7.2016

Dorte Prip Lahrmann

Fagkoordinator for natur og landbrug

1.4 Ikke-teknisk resumé

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen omfatter alle nuværende og nye anlæg, samt al landbrugsmæssig aktivitet på Bøllesminde. Omfattet er også 370 hektar udspretningsarealer, beliggende omkring ejendommen i en afstand af op til ca. 3 km fra bygningerne. Ejendommen har ikke tidligere været miljøgodkendt.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen Bøllesminde er beliggende på den nordvestlige del af Lolland, ca. 2 km nordvest for landsbyen Stokkemarke. Nærmeste beboelse der ikke er ejet af ansøger selv er Bøllesmindevej nr. 9, der ligger ca. 600 meter mod syd. Alle lovpligtige afstandskrav er overholdt i projektet.

I forbindelse med udvidelsen bygges nye staldbygninger samt 2 nye gylletanke med overdækning. I alt nybygges der ca. 7.700 m², mens ca. 800 m² af det eksisterende staldanlæg nedrives. Der er sat vilkår om, at nye bygninger skal opføres i samme stil og farver som de eksisterende. Situationsplan over det ansøgte byggeri kan ses i Bilag 1.

For at beskytte området skovkarakter, og ikke forringe den landskabelige værdi, skal der samtidig med udvidelse etableres et nyt levende hegn syd for ejendommen.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

Der gives godkendelse til at udvide ejendommens husdyrproduktion fra 770 søer og 450 polte til 1.250 søer, 1.155 polte og 42.000 smågrise fra 7,3 til 25 kg. Dyreholdet udvides i alt med 137 %, fra 186 til 441 dyreenheder (DE).

Alle staldafsnit etableres med delvist spaltegulv. Dyrene fodres med eget korn samt indkøbt færdigfoder. For at nedbringe ammoniakemissionen fra produktionen, bruger der foderkorrektion, der sætter en max. grænse for den totale mængde kvælstof (N) der produceres.

I den nye drægtighedsstald gøres brug af gyllekøling som virkemiddel.

Al tagvand og overfladevand fra ejendommen afledes via eksisterende dræn til grøfter i Bøllesminde Skov. Spilde- og vaskevand fra staldene opsamles og føres til gyllebeholdere. Der må ikke vaskes sprøjteudstyr på ejendommen, med mindre der etableres en pesticid-vaskeplads efter gældende regler.

Ejendommen har udarbejdet en beredskabsplan, samt redegjort for risici og mulige uheld. Beredskabsplanen fremgår af Bilag 4.

Gødningsproduktion og håndtering

Al husdyrgødning fra produktionen er i form af gylle. Gyllen pumpes til 4 beholdere, med en samlet opbevaringskapacitet på ca. 12.000 m³, svarende til 11,6 måneders produktion. Der bygges to nye gyllebeholdere, på hver 3000 m³. Begge disse får fast overdækning for at mindste ammoniaktab.

Forurening og gener

Den årlige fordampning af ammoniak fra den ansøgte produktion er beregnet til at være 4745 kg/år. Da afstanden til særligt kvælstoffølsomme naturtyper (kategori 1 og 2 natur) er over 5 km, vurderes der ikke at kunne være en negativ påvirkning af denne type arealer i forbindelse med udvidelsen.

Bøllesminde ligger indenfor 100 meter af Bøllesminde Skov samt Hestehave. Begge disse skove er vurderet til at være ammoniakfølsomme i kraft af deres alder, med en tålegrænse på max. 20 kg N/ha/år. Med den eksisterende drift er ca. 2,5 ha af Bøllesminde Skov over tålegrænsen. I den ansøgte drift kommer yderligere 0,5 ha over tålegrænsen. Kommunen vurderer at både Bøllesminde Skov og Hestehave modtager en ikke ubetydelig merbelastning med ammoniak fra produktionen på Bøllesminde. De to skove har dog ikke et naturindhold eller et plangrundlag der kan medføre skærpede krav i forhold til denne emission, hvorfor der ikke kan stilles skærpede vilkår hertil.

Påvirkning fra arealerne

Til godkendelsen hører 370 ha udspretningsarealer. På disse godkendes udspretning af i alt 464 dyreenheder svinegylle årligt. De generelle krav til udspretningsarealerne er overholdt, og der er stillet vilkår om sædskifte og ekstra efterafgrøder for at begrænse udvaskningen af kvælstof og fosfor.

Det fremgår af de udførte beregninger, at alle kriterier for udvaskning af kvælstof og fosfor til følsomme recipienter er overholdt med de af kommunen fastsatte vilkår.

Kommunen har endvidere vurderet, at der ikke er risiko for en negativ påvirkning af naturarealer, samt naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for de nærmeste natura 2000 områder. Ligeledes er det vurderet, at den ansøgte drift ikke vil have negativ indvirkning på flagermus, samt rødlistede og andre særligt fredede dyrearter.

Den ansøgte drift medfører ikke en merudvaskning af nitrat til grundvandet, og overstiger ikke niveauet for standard planteavlsbrug. Den ansøgte udvidelse medfører derfor ikke en øget risiko for grundvandet.

BAT – den bedste tilgængelige teknologi

Lolland Kommune vurderer samlet set, og på baggrund af ansøgers beskrivelser, at det ansøgte sammen med vilkårene i denne godkendelse, overholder BAT på alle relevante punkter.

Alternative løsninger

Som alternativ til at etablere en stor samlet bedrift kunne husdyrholdet fordeles ud på flere ejendomme. Dette vil betyde øgede omkostninger, samt færre stordrift-fordele, også i forhold til energiforbrug, brændstof mv. Hvis produktionen ikke udvides, men fortsætter på samme niveau, vil dette betyde manglende teknologisk og økonomisk tilpasning.

Lolland Kommune mener ikke at der kan opsættes økonomisk proportionelle alternativer, som vurderes værende væsentligt bedre end det ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Ved gennemførelse af det ansøgte, er det Lolland Kommunes samlede vurdering -

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, samt
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

1.5 Offentlighed

Offentliggørelse af ansøgningen

Da der er tale om en ansøgning efter husdyrgodkendelseslovens § 12, skal ansøgningsmaterialet i henhold til lovens § 55 offentliggøres, således at offentligheden har mulighed for at se og udtale sig om materialet.

Modtagelse af ansøgningen har været offentliggjort på Lolland Kommunes hjemmeside fra den 3. december 2015 med frist til den 4. januar 2016 for indsendelse af bemærkninger til ansøgningen og for at anmode om at se udkast til godkendelse, når det var færdigt.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen, men der kom en anmodninger om at få tilsendt ansøgningsmaterialet.

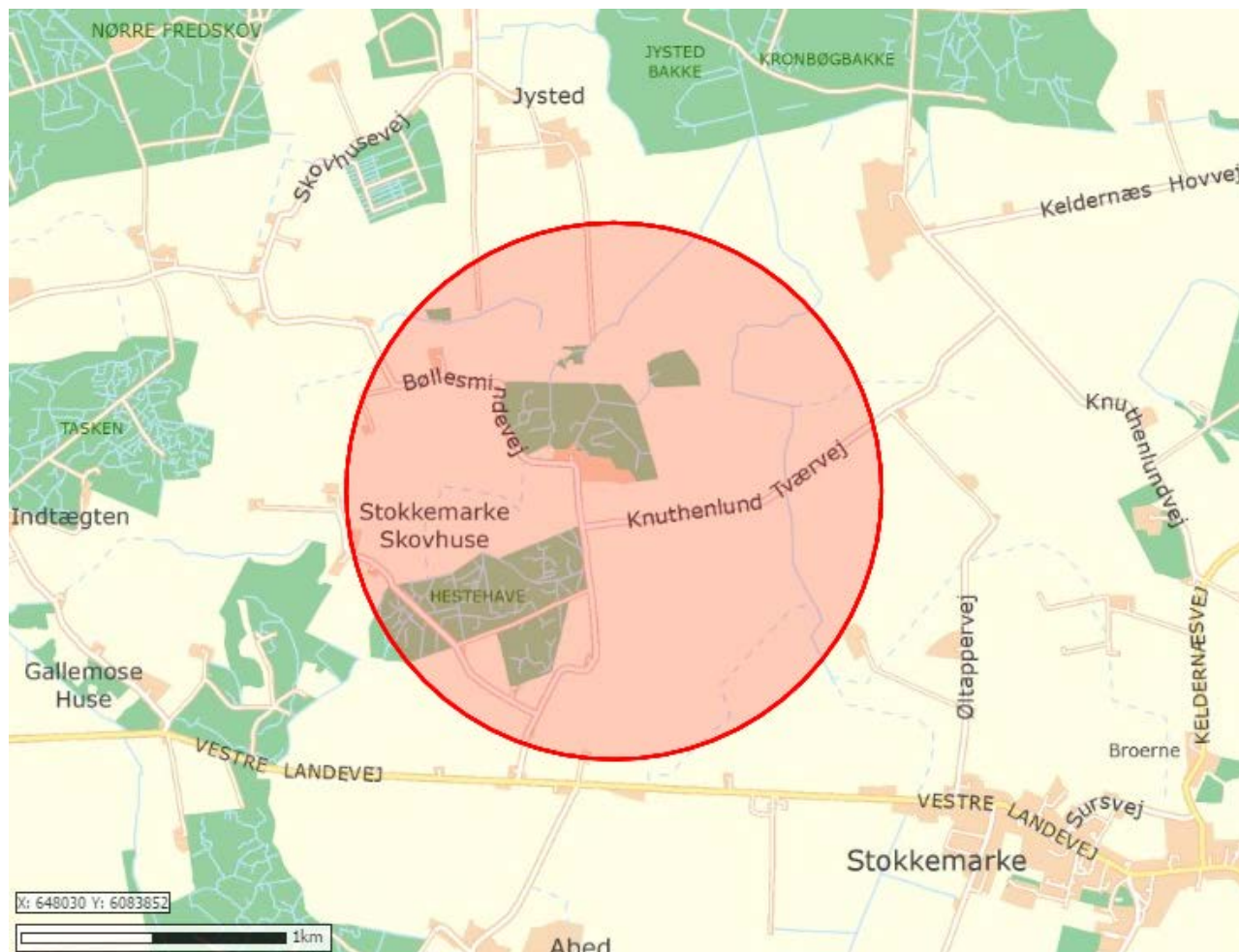
Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkast til denne miljøgodkendelse blev den 31. maj 2016 sendt i partshøring i 6 uger.

Orientering om udkast til denne godkendelse, samt oplysning om, hvordan det samlede udkast kunne rekvireres, blev efter godkendelseslovens § 55, stk. 4 sendt til ejer og lejer af ejendomme indenfor den vejledende konsekvenszone, som beregnet i ansøgningen - se Kort 1. Konsekvensområdet for den ansøgte drift er beregnet til at omfatte ejendomme, der ligger mindre end 1017 m fra lugtcentrum af eksisterende - og nye stalde og gyllebeholdere. Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er ejer/lejer af ejendomme udenfor konsekvensområdet, der vil blive påvirket med en væsentlig gene som f.eks. øget lugt, trafikbelastning eller støj.

Følgende ejendomme ligger indenfor konsekvenszonen for lugt fra Bøllesminde efter den ansøgte udvidelse:

Bøllesmindevej 6, 9, 15 og 16
Skovhusevej 52, 55, 56, 57, 60 og 65
Vestre Landevej 366
Øltappervej 5-7

Kort 1. Den beregnede konsekvenszone for lugt.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger den 12. juli 2016.

Der indkom følgende bemærkninger i høringsperioden:

Indkomne høringsvar	Kommunens bemærkninger
Ansøger mener at et tre-rækket hegn er tilstrækkeligt til at sløre staldbygningerne, og at et 5-rækket hegn er dyrere at etablere.	Kommunen fastholder vilkåret om et 5-rækket hegn, men nedsætter den minimale højde træerne skal kunne opnå til 15 meter. Begrundelsen for dette vilkår er, at understøtte områdets skovkarakter.
Ansøger beder om en omformulering af fodervilkåret, så selve korrektionen (g råprotein/FE) fremgår.	Vilkår 23 + 24 er suppleret med den ønskede information.
Ansøger ønsker at have valget mellem privat og kommunal rottebekæmpelse	Vilkår uændret, da kommunen også benytter autoriseret privat firma.

Ansøger ønsker krav om 20-meter bræmme omkring vandhul lempet, da arealet i nudrift allerede modtager husdyrgødning i form af gylle.	Kommunen frafalder dette vilkår efter fremlæggelse af mark- og gødningsplaner for de sidste 3 år, der bekræfter, at arealet de seneste 3 år har modtaget husdyrgødning.
Beboer på Skovhusevej 57 ser gerne at der ikke udsprede gylle på arealet beliggende på matr. Nr. 11, Stokkemarke Skovhuse, Stokkemarke (mark 21-0). Da arealet er omkranset af skov, er luften meget stillestående, og gyllelugten er meget generende for de nærmeste naboer. Desuden stilles spørgsmål til etablering af transportveje mellem markerne.	Kommunen kan ikke stille vilkår om ændret gødnings-praksis, men vil henstille til ansøger om at være opmærksom på problemet. Spørgsmål om etablering og brug af interne transportveje til markdrift er overgivet til kommunens afdeling for Park og Vej. Spørgsmålet ligger udenfor denne godkendelses område.

1.6 Klagevejledning og søgsmål

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 76, stk. 1. Klageberettigede er en række organisationer fastlagt i loven, samt alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen.

Klagen skal indsendes via Klageportalen, som findes på www.nmkn.dk. Fristen er 4 uger efter offentliggørelsen af afgørelsen. **Klagen skal være modtaget senest 12.08.2016.**

Når klagen er indgivet via Klageportalen, vurderer Lolland Kommune, om klagen giver anledning til at ændre afgørelsen. Hvis Lolland Kommune fastholder afgørelsen, sender vi relevante oplysninger i sagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en forudsætning for at få behandlet klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen. Hvis klageren får helt eller delvist medhold, refunderer Natur- og Miljøklagenævnet gebyret.

Hvis du mener, du er berettiget til at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du kontakte Lolland Kommune. Om du fritages, er Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse.

Lolland Kommune giver besked til den, der har fået afgørelsen, om at den er blevet påklaget.

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Ønskes afgørelsen afgjort ved domstolene, skal retssagen j.f. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

1.7 Underretning om godkendelsen

Den endelige godkendelse er fremsendt til følgende:

- Ansøger Kim Monk Rasmussen, Bøllesmindevej 10, 4952 Stokkemarke
- Ann Frost (ansøgers konsulent) – af@gefion.dk
- Embedslægerne/Sundhedsstyrelsen – sjl@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – jakobsen.terkel@gmail.com
- Dansk Botanisk Forening – perh@snm.ku.dk

2 Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdet størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

Ansøger oplyser

Dyreholdet er placeret på Bøllesmindevej 10, 4952 Stokkemarke. På ejendommen er der i forvejen farestalde og løbe-/drægtighedsstalde samt to eksisterende gyllebeholdere på 3.095 m³. I forbindelse med udvidelsen skal der bygges ny farestald, ny løbe-/drægtighedsstald, ny smågrisestald samt to nye gyllebeholdere på ca. 3.000 m³. De nye gyllebeholdere overdækkes med teltdug. En del af den eksisterende løbe-/farestald rives ned og der bygges en ny farestald i forlængelse af det eksisterende.

Der ønskes ikke gennemført ændringer af anden eksisterende bygningsmasse eller øvrige forhold på bedriften.

Gyllen afsættes til egne udbringningsarealer.

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Situationsplan fremgår af Bilag 1.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Ejendommen Bøllesminde har på ansøgningstidspunktet en lovlig anmeldt produktion fra 2002 på 770 årssøer samt 450 polte, svarende til ca. 186 dyreenheder(DE). Der søges om godkendelse til at udvide ejendommens husdyrproduktion til 1.250 søer, 1.155 polte og 42.000 smågrise fra 7,3 til 25 kg, svarende til 441 DE

Der søges om et nyt staldanlæg der omfatter følgende nye bygninger:

Bygningstype	Areal
Ny farestald samt polte- og smågrisestald	Ca. 3000 m ²
Ny løbe-/drægtighedsstald	Ca. 2800 m ²
2 x nye gyllebeholdere	2x 800 m ²
Diverse småbygninger og gangarealer	Ca. 300 m ²

Der er dermed nybyggeri på i alt ca. 7.700 m². Som en del af projektet nedrives ca. 800 m² af den eksisterende farestald.

De to nye gyllebeholdere opføres med overdækning.

2.1 Arealer

Al husdyrgødning der produceres på ejendommen udsprede på egne arealer. Der rådes over et udspredeareal på 370 hektar. Arealerne er beliggende i området mellem landsbyerne Vesterborg og Stokkemarke, fra Nørre Fredskov i nord til Vestre Landevej i syd. Kort over alle udspredearealer fremgår af Bilag 2.

2.2 Biaktivitet

Der vurderes af Lolland Kommune, at der ikke er biaktiviteter på ejendommen.

2.3 Meddelelsespligt for anlæg, arealer og ejerforhold

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på ejendommen, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver et tillæg til denne godkendelse eller er anmeldelsespligtige.

Udskiftes der arealer i forhold til de arealer, som i denne godkendelse er godkendt til udsprede af gylle fra den godkendte produktion, skal Lolland Kommune vurdere, om det kan ske indenfor denne godkendelses rammer.

Såfremt gylle produceret på ejendommen ønskes udsprede på andre ejendommers arealer, skal arealerne være godkendt efter Husdyrgodkendelseslovens § 10, § 11, § 12 eller § 16 til modtagelse af husdyrgødning, eller være uden for nitrat- eller fosforklasser.

Den driftsansvarlige skal underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis svineproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Bedriften skal desuden til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.4 Gyldighed og andre godkendelser

Udnyttelsen af denne godkendelse skal være begyndt indenfor 2 år fra godkendelsen er meddelt. Det betyder, at indenfor 2 år fra denne godkendelse er meddelt, skal byggeri af nye stalde og gyllebeholdere være påbegyndt og skride frem.

Hvis denne godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år efter de ovenstående 2 år, betragtes det som kontinuitetsbrud. Herefter vil den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet bortfalde jf. husdyrgodkendelseslovens § 33, stk. 3.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning. Herunder byggetilladelse til nye stalde og gyllebeholdere.

Det er udenfor denne godkendelses rammer at afklare muligheder for at skaffe vand af den nødvendige kvalitet til produktionen. Ansøger skal derfor selv kontakte Stokkemarke Vandværk og sikre sig, at der er mulighed for forsyning af med de nødvendige vandmængder.

2.5 Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsen udløber derfor i 2024 på samme dato, som denne godkendelse er givet.

Lolland Kommune kan dog i særlige tilfælde jf. Husdyrgodkendelsesloven² § 40, stk. 2 meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

2.6 Revurdering af miljøgodkendelse

Virksomheders miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år revurderes jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ § 41. Dog skal den første revurdering foretages 8 år efter denne godkendelsen er meddelt. Dvs., at den første revurdering skal ske senest i 2024.

Da besætningen er på mere end 270 dyreenheder søer med produktion af smågrise, er ejendommens svinehold omfattet af EU's IE-direktiv. Dermed skal miljøgodkendelsen jf. bekendtgørelsens § 41 tages op til revurdering, og der skal om nødvendig meddeles påbud eller forbud, når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en for produktionen relevant BAT-konklusion.

Revurderingen skal tilrettelægges, således at husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

² LBK nr. 868 af 3/7/2015 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

³ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Vilkår

1. Husdyrbruget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, samt som det er beskrevet i godkendelsen, med mindre senere afgørelser foreskriver andet.
2. Bygninger skal dimensioneres og placeres som beskrevet i ansøgningen.
3. Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på bedriften, og relevante vilkår skal være kendt af de personer der beskæftiger sig med driften.
4. Den ansvarlige for driften skal underrette kommunen, såfremt der foretages ejerskifte, udskiftning af driftsherre, indstilling eller væsentlig ændring af driften i en længere periode.
5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planforhold

I dette kapitel beskrives projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, offentlig vej mv. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. samt i forhold til andre større husdyrbrug. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Ansøger oplyser

Ejendommen Bøllesminde er beliggende på den nordvestlige del af Lolland, ca. 2 km nordvest for landsbyen Stokkemarke.

Ejendommen er placeret optimalt i forhold til "byzone", "samlet bebyggelse" og "enkelt liggende nabo". Der er gode tilkørselsforhold til ejendommen. Alle afstandskrav er overholdt.

Ejendommen fremstår meget harmonisk med rolige farver, og der er renholdt og vedligeholdt på hele ejendommen. De nye stalde ønskes opført i gule elementer med rød trempel. De nye stalde ønskes opført med grå stålplader på taget og røde gavle, og en tagældning på ca. 15-20 gr.

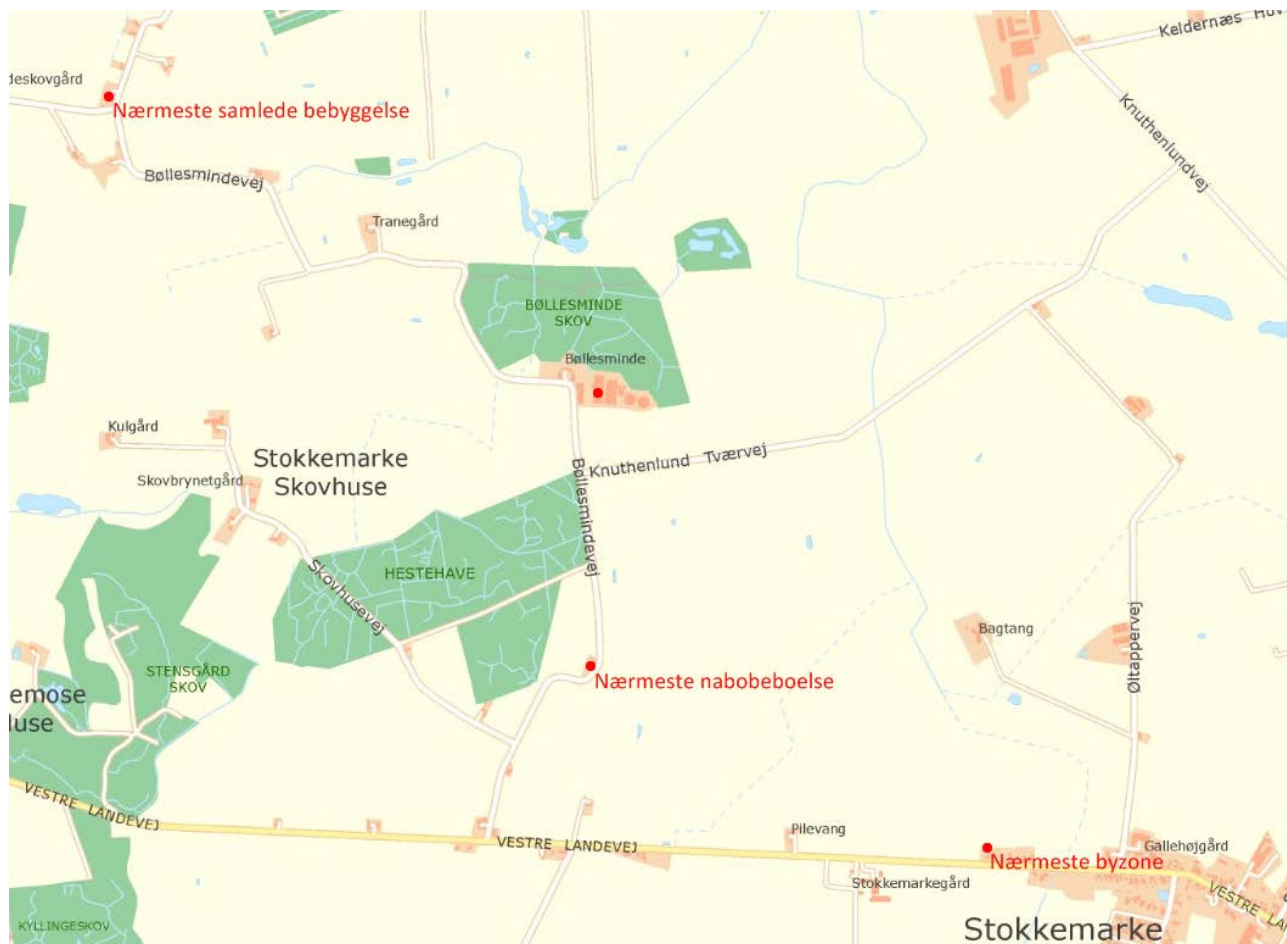
De eksisterende bygningerne har en højde på ca. 7 m – 16 m. De nye bygninger bliver ca. 7-8 m høje.

Der er to eksisterende gyllebeholdere på 3.095 m³. Der ønskes opført to ny gyllebeholder på 3.000 m³. Både de eksisterende og de nye gyllebeholder opføres i betonelementer, og ligger ca. 2 m over terræn.

Bygningerne vil blive afskærmet af et beplantningsbælte.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Kort 2. Nærmeste nabobeboelse, nærmeste beboelse i samlet bebyggelse og nærmeste bolig i byzone.

De lovpligtige afstandskrav og faktiske afstande fra stald og anlæg fremgår af nedstående skema. Alle afstandskrav vurderes at være overholdt, dog skal en række dræn bortgraves og lukkes.

Afstand til	Minimumskrav	Aktuelle afstand
Beboelse på egen ejendom	15 m	60 meter til bolig på Bøllesmindevej 10
Beboelse på naboejendom, ikke ejet af ansøger og uden landbrugspligt	50 m	600 meter til Bøllesmindevej 9
Naboskel	30 meter	50 meter, til matr. nr. 1a, Knuthenlund Hgd., Stokkemarke
Samlet bebyggelse	50 m	Ca. 1400 meter til samlet bebyggelse på Skovhusevej mod nordvest

Nuværende eller fremtidig planlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	Ca. 1400 meter til byzone i Stokkemarke mod sydøst
Område i lokalplan udlagt til boligformål eller offentlige formål	50 meter	Ca. 1400 meter til byzone i Stokkemarke mod sydøst
Ikke almen vandforsyning	25 meter	Ca. 1300 meter, Bøllesmindevej 19
Alment vandforsyningsanlæg	50 meter	Ca. 2300 meter, Sursvej, Stokkemarke Vandværk
Vandløb, herunder dræn og søer	15 meter	20 meter til åben grøft nordøst for eksisterende vestligste gyllebeholder. Afstand til dræn ukendt.
Offentlig vej og privat fællesvej	15 meter	40 meter til Bøllesmindevej
Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Ca 1350 meter, Knuthenlund

Bygge- og beskyttelseslinjer

Nybyggeriet finder sted inden for skovbyggelinjen for skoven Hestehave, beliggende 200 meter syd for ejendommen. Det er kommunens vurdering, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri i forbindelse med ejendommens drift, og nye bygninger og gylletanke opføres i umiddelbar nærhed af eksisterende byggeri. Alle lovpligtige minimumsafstande er overholdt, og det vurderes at byggeriet som ansøgt ikke kræver dispensation fra skovbyggelinjen.

Fredninger mv.

Nærmeste fredning er kirkeomgivelsesfredningen omkring Stokkemarke Kirke, 2,2 km sydøst for ejendommen. Det ansøgte byggeri vurderes ikke at kunne have betydning for denne eller andre fredninger. Byggefeltet for nybyggeri ligger meget tæt op ad Bøllesminde Skov, der er omfattet af fredskov-udpegning. Hvis skovbevoksning indenfor udpegningen berøres i forbindelse med projektet, skal der først indhentes dispensation hos Naturstyrelsen.

Placering i landskabet

Gården Bøllesminde er en tidligere avlsgård under Knuthenborg, og ligger i et skovlandskab, som er kendetegnet af fligede skovområder og mange levende hegn, der sammen med terrænets store bløde bakker og den nærliggende herregård Knuthenlund, giver et landskab med store kvaliteter. Mod nord ligger det lille skovområde, Bøllesminde Skov, og mod syd det lidt større, Hestehave.

Lokalt ligger gården i et jævnt terræn omkring i kote 8 og 9. Nord for skoven Bøllesminde er terrænet jævnt faldende mod en ådal med Ørby Å, der ligger omkring kote 5. Området er sårbart over for ændringer, der forringer landskabet, herunder de kulturhistoriske, arkitektoniske og bygningsmæssige kvaliteter. Det nye byggeri vil fremstå markant og påvirke landskabsoplevelsen i området. Nybyggeriet har en højde på 9,0 meter, og de nye bygninger er op til 4-5 meter bredere end de eksisterende.

Placeringen øst for Bøllesmindevej kan bifaldes, idet det fortsat er muligt at se de ældste af gårdens bygninger fra de omgivende veje. De to nye gyllebeholdere placeres sydøst for de to eksisterende beholdere, og påvirker dermed oplevelsen af skovbryn og levende hegn omkring ejendommen. Ansøger har dog godtgjort nødvendigheden af denne placering.

Kommuneplan

To af kommuneplanens⁴ temaer berører Bøllesminde, nemlig økologiske forbindelser og Jordbrugsområder med særlige natur- og landskabsværdier.

De økologiske forbindelser er et udpeget netværk af mindre naturområder og potentielle naturområder, der kan være med til at forbinde og forbedre sammenhængen i de større naturområder i kommunen. Etablering af større tekniske anlæg i de økologiske forbindelser skal jf. kommuneplanens retningslinjer undgås. Der løber en økologisk forbindelse fra Ugleholt Skov og sydover mod Bøllesminde. Forbindelsen deler sig, og den vestlige del slutter i Bøllesminde Skov. Den østlige del følger Ørby Å, ned til lige nord for Stokkemarke.

Selve anlægget på Bøllesminde ligger dermed udenfor den økologiske forbindelse, og nybyggeri på ejendommen i tilknytning til eksisterende bygninger strider derfor ikke imod retningslinjerne for disse.

Jordbrugsområder med særlige natur- og landskabsinteresser er ud over kystlandskabet bl.a. knyttet til skove og randzonerne omkring disse. Retningslinjerne er, at driftsmæssigt nødvendigt byggeri til jordbrugserhverv kan tillades, men skal tilpasses beskyttelseshensynet mest muligt.

Beplantning

For ikke at forringe området's landskabsværdi og for at understøtte området's skovkarakter, stilles der krav om etablering af tætte levende hegn rundt om de nye bygninger. De levende hegn skal som minimum bestå af fem rækker med 1,5 meter mellem hver række. Beplantningen skal bestå af en blanding af naturligt hjemmehørende træer og buske, så træerne med tiden opnår en højde på mindst 15 m og hegnet samlet set opnår en tæthed, der afskærmer ud mod de åbne marker mod nord, syd og øst. Beplantningsplanen fremgår af Bilag 3.

⁴ Lolland Kommuneplan 2010-2022 - Hovedstruktur

Det kan f.eks. bestå af stilkeg, skovfyr, avnbøg, småbladet lind, rødæl, birk, fuglekirsebær, hyld, slåen, alm. hvidtjørn, kræge og æblerose. Se liste over alle arter der kan bruges til hegnet i Bilag 3. Listen er dannet fra Naturstyrelsens hjemmeside, plantevalg.dk.

Vilkår

6. Nye staldbygninger skal opføres i samme stil, farver og materialer som de eksisterende stalde.
7. Afstandskrav til dræn skal overholdes, ved at dræn lukkes effektivt i en afstand af minimum 15 meter fra alle bygninger og gylletanke.
8. Beplantning omkring ejendommen skal etableres jf. beplantningsplanen i Bilag 3. Hegnene skal bestå af minimum 5 rækker med 1,5 meter mellem hver række. Beplantningen skal bestå af en blanding af naturligt hjemmehørende træer og buske, så træerne opnår en højde på mindst 15 m og så hegnet samlet set opnår en tæthed, der afskærmer ud mod de åbne marker mod vest, syd og øst. Liste over hjemmehørende arter der må bruges til beplantningen fremgår af Bilag 3.
9. Hele det levende hegn skal være etableret senest 1 år efter miljøgodkendelsen er påbegyndt udnyttet.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

I dette kapitel beskrives husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, pesticider, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrproduktion

Ansøger oplyser

I de eksisterende stalde er pt. indrettet med farestalde, løbe-/drægtighedsstalde, samt staldeafsnit til opfedning af polte. Der er delvist spaltegulv i staldene.

De nye stalde skal indrettes til farestald, drægtighedsstald, smågrisestald og poltestald. De eksisterende stalde indrettes til farestalde og drægtighedsstalde. Situationsplan over eksisterende byggeri og nybyggeri ses i Bilag 1.

Skema over husdyrproduktionen før og efter udvidelsen:

	Staldsystem	Før udvidelse antal	Før udvidelse DE	Efter udvidelse antal	Efter udvidelse DE
Årssøer med smågrise til 7,3 kg	Delvis spaltegulv	770	174,56	1.250	283,38
Polte (55-120 kg)	Delvis spaltegulv, 25-50% spalter	450	11,25	0	
Polte (25-114 kg)	Delvis spaltegulv, 25-20% spalter	0	-	1.155	35,88
Smågrise (7,3-25 kg)	Toklimastald, delvis soaltegulv	0	-	42.000	121,45
I alt DE		-	186	-	441

Oplysninger og beregninger fra den elektroniske ansøgning.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

På ansøgningstidspunktet er der på Bøllesminde anmeldt en lovlig årsproduktion på 770 søer med smågrise til 7,3 kg og 450 polte fra 55 til 120 kg.

Årsproduktionen efter udvidelse vil være på 1.250 søer med smågrise til 7,3 kg, 1.155 polte fra 25-114 kg og 42.000 smågrise fra 7,3 til 25 kg. Placering af grisene i staldanlægget fremgår af situationsplanen på Bilag 1.

På baggrund af ovenstående opgørelse, vurderes der i forhold til størrelsen af ejendommens husdyrproduktion udelukkende at være behov for vilkår, der fastsætter den maksimalt godkendte produktion.

Forhold omkring BAT og egenkontrol fremgår af afsnit 8 og 9.

Vilkår

10. Der må til enhver tid maksimalt være 1250 søer med smågrise til 7,3 kg på stald.
11. Der må årligt maksimalt produceres 1.155 polte i vægtintervallet 25-114 kg.
12. Der må årligt maksimalt produceres 42.000 smågrise i vægtintervallet 7,3-25 kg.
13. Ønskes en ændring i vægtintervallerne for smågrise eller polte, skal Lolland Kommune kontaktes forinden, med henblik på en vurdering af, om ændringen kan indeholdes i den eksisterende godkendelse.

4.2 Staldanlæg

Ansøger oplyser

Det eksisterende staldanlæg består af to staldbygninger, der er hhv. farestald og løbe-/drægtighedsstald.

Den eksisterende farestald ønskes delvist nedrevet, og forlænget til en i alt ca. 170 meter lang bygning, der skal være farestald samt smågrisestald og poltestald. Den eksisterende løbe-/ drægtighedsstald forlænges fra 65 meter til ca. 160 meter.

Derudover bygges der to nye gylletanke, der beskrives nærmere i afsnit 5.

Skema over produktionens staldafsnit

Stald	Type	Antal stipladser i alt ⁵
Farestalde	Kassestier, delvis spaltegulv	315
Poltestald	Delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv	385
Smågrisestald	Toklimastald, delvis spaltegulv	7500
Eksisterende løbe-/drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	328
Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	700

Gyllekøling

Den nye drægtighedsstald med 700 stipladser har gyllekummer på et areal svarende til 1.430 m². Heri lægges køleslanger forbundet til en 40 watt varmepumpe.

Den udvundne varme bruges til opvarmning af smågrisestalden.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Gyllekummerne i drægtighedsstalden hvor der etableres gyllekøling, har et areal på i alt 1430 m².

I ansøgningen er der regnet på en 40 watt pumpe, med en driftstid på 8760 timer/år. Ammoniakreduktionen er beregnet til 13 %, svarende til 231 kg N/år.

⁵ Hertil kommer et mindre antal syge- og aflastningsstier.

Til beregning af den nødvendige køleydelse bruges formel fra Miljøstyrelsens Teknologiblad for gyllekøling⁶.

Reduktionen beregnet i ansøgningssystemet ved 8760 timer: $-0.004 \cdot 40^2 + 40 = 33,6 \%$.

Reelle timeantal i drift: $13 \% / 33,6 \% \cdot 8760 \text{ timer} = 3389 \text{ timer}$.

Den årlige køleydelse for at opnå den nødvendige reduktion er $3389 \text{ timer} \cdot 40 \text{ w/m}^2 =$

$3389 \text{ t} \cdot 40 \text{ w} \cdot 1430 \text{ m}^2 = 193.851 \text{ kWh/år}$.

På baggrund af ovenstående, vurderes der at være behov for vilkår til at fastholde den ansøgte fordeling af staldanlæg og antal stier, samt driftsvilkår til gyllekølingsanlæg. Egenkontrolvilkår fremgår af afsnit

Vilkår

14. Staldanlægget skal indrettes som beskrevet i ansøgningen, med delvist spaltegulv og overbrusningsanlæg.
15. Der må maksimalt være indrettet det antal stipladser der fremgår af ansøgningen.
16. Gyllekanalerne i drægtighedsstalden, i alt 1430 m^2 , skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
17. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 193.851 kWh .
18. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
19. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
20. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

⁶ Teknologiblad, Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, Miljøstyrelsen 2011.

4.3 Fodring

Ansøger oplyser

Der fremstilles foder af korn fra egen avl, samt indkøbes færdigfoder. Fodring kan ske med både vådfoder og tørfoder.

Alt korn og foder opbevares i siloer og i korn/foderlade øst for den eksisterende løbe-/drægtighedsstald. Dette fremgår af Bilag 1.

Efter udvidelsen er der et årligt forbrug på ca.:

Korn	Ca. 4.000 tons
Soja	Ca. 1.300 tons
Mineraler, fedt, mm.	Ca. 200 tons

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm.
- Foderet indeholder et fosfor- og råprotein-indhold inden for de vejledende niveauer.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Dyrene fasefodres med enten indkøbt eller selvblandet foder tilsat fytase. For at mindske ammoniakfordampning er der valgt et tiltag om foderkorrektion i forhold til råprotein-indholdet for søer og polte.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Ansøger har valgt at bruge foderkorrektion hos søer og polte for at nedbringe ammoniakemissionen. I ansøgningen er der anvendt normtal for foderenheder (FE) /dyr.

Skema over ansøgt fodertiltag, opgjort i g total råprotein/FE_{so}:

Dyretype	FE	Foderkorrektion	Normtal	Korrektion (+/-)	Fravænningsvægt	Fravænnede grise pr. årssø
Søer, alle faser	1070/dyr	129g	133,1g	-4,1g	7,1	29,6
Polte 25-114 kg	2,85/kg	130g	147,2g	-17,2g	-	-

På baggrund af Miljøstyrelsens Teknologiblad "Råprotein i sofoder" fra maj 2011, vil der blive stillet driftsvilkår efter følgende udregning for at fastholde ansøgningens forudsætning:

Søer:

Kg N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

Kg N ab dyr pr. årssø = ((FE_{so} pr. årssø x gram råprotein pr. FE_{so})/6250) – 1,98 – (antal fravænnede grise pr. årssø x fravænningsvægt x 0,0257).

$$((1071 \times 129)/6250) - 1,98 - (29,6 \times 7,1 \times 0,0257) = \underline{14,724328}$$

1250 årssøer x 14,724328 = **18.405 kg N pr. år.**

Polte:

Kg N ab dyr pr. polt beregnes ud fra følgende ligning:

Kg N ab dyr pr. polt = (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FE_{sv} pr. kg tilvækst x gram råprotein pr. FE_{sv}/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr. kg tilvækst)).

$$(((114-25)*2,85*130)/6250)-((114-25)*0,0296) = \underline{2,64152}$$

1155 polte x 2,64152 = **3.051 kg N pr. år.**

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne som angivet i ansøgningen. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

BAT i forhold til fodring fremgår af afsnit 8.

Krav til egenkontrol af foder fremgår af afsnit 9.

Vilkår

21. Der må ikke forekomme oplag af foder på ejendommen, som kan give anledning til forurening af jord og vandmiljø.
22. Der skal minimum 1 gange årligt udarbejdes en optimeret foderplan med opgørelse af fasefodring og tilsætning af fytase.

23. For søerne skal den totale mængde N af dyr pr. år være maksimalt 18.405 kg N pr. år. Beregningen foretages efter ligningen i vurderingsafsnittet. Samlet set over alle faser fodres søerne med 1070 FE/dyr, med et korrigeret råprotein-indhold på 129g/FE.

24. For poltene skal den totale mængde n af dyr pr. år være maksimalt 3.051 kg N pr. år. Beregningen foretages efter ligningen i vurderingsafsnittet. Poltene i vægtklassen 25-114 kg fodres med 2,85 FE/kg, og med et korrigeret råprotein-indhold på 130 g/FE.

4.4 Ventilation

Ansøger oplyser

Staldene ventileres ved diffus undertryksventilation. Luft trækkes ned igennem loftspladerne og føres bort gennem luftafkast i tagfladen. Ventilationen reguleres efter den aktuelle belægning.

Der rengøres og føres tilsyn med kanaler og ventilatorer ved hvert holdskift. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølerne. Ventilatorerne får installeret trinløs styring, der regulerer efter behov, og minimerer energiforbruget. Der installeres alarm på ventilationssystemet, der alarmerer ved strømsvigt og høje temperaturer i staldene. Alle staldene kan ventileres manuelt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Bøllesminde ligger så langt fra andre ejendomme, at der ikke vurderes at være behov for vilkår til højde på afkast samt afkasthastighed fra staldene. Der har ikke tidligere været lugtproblemer omkring ejendommen.

Det vurderes væsentligt, at ventilationsanlægget kører optimalt, og der stilles derfor vilkår om kontinuer drift, temperaturregulering, vedligeholdelse og rengøring. Med kontinuer drift menes, at ingen ventilatorer må afbrydes fast. Det vurderes desuden nødvendigt, at nødventilation kan ske manuelt i alle afsnit.

Angående energieffektivitet finder Lolland Kommune, at det økonomiske incitament alene vil sikre dette.

Krav til egenkontrol af ventilation fremgår af afsnit 9.

Vilkår

25. Ventilationssystemet skal være i kontinuer drift og automatisk reguleres efter temperatur og luftfugtighed.
26. Ventilationssystemet skal være tilsluttet alarm, der alarmerer ved driftsudfald og høje temperaturer.
27. Alle staldafsnit skal kunne ventileres manuelt.
28. Alle dele af ventilationssystemet skal efterses, vedligeholdes og rengøres efter producentens anvisninger.

4.5 Vand- og energiforbrug

Ansøger oplyser

Skema over vandforbrug:

	Nudrift	Ansøgt drift
Drikkevand*	4466 m ³	12250 m ³
Drikkevandsspild*	0 m ³	650 m ³
Vaskevand i stald*	308 m ³	1100 m ³
Toiletter mv. i stald	170 m ³	170 m ³
Vask af maskiner	0 m ³	0 m ³
Markvanding	0 m ³	0 m ³
Samlet vandforbrug	Ca. 4944 m ³	Ca. 14180 m ³

* Normtal (Håndbog for svinehold 2014)

Ejendommen forsynes med vand fra offentligt vandværk, Stokkemarke Vandværk.

Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise. Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås. Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand. Drikkevandsnipler mm. efterses og udskiftes, når det skønnes nødvendigt.

Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Skema over energiforbrug:

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Opbevaring
Elforbrug (normtal)	Ca. 300.000 kWh	Ca. 900.000 kWh	
Fyringsolie (stalde)	Ca. 25.000 liter	Ca. 50.000 liter	1000 liter olietank
Dieselolie til maskiner (oplyst af ansøger)	Ca. 50.000 liter	Ca. 50.000 liter	4000 liter dieseltank på Skovhusevej 7

Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning. De enkelte staldafsnit udtørres med varmeblæser efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden. Der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.

- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Hvor det er muligt, er der opsat lavenergi lysstofrør/elpærer.
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder umiddelbart, at det økonomiske incitament er tilstrækkelig til, at energi- og vandforbruget på ejendommen holdes på så lavt niveau, som det er muligt. Vand forbruget bør dog til stadighed holdes under observation, med henblik på minimering af forbruget og lokalisering af evt. spild.

Det er udenfor denne godkendelses rammer at afklare muligheder for at skaffe vand af den nødvendige kvalitet til produktionen. Ansøger skal derfor selv kontakte Stokkemarke Vandværk og sikre sig, at der er mulighed for forsyning af med de nødvendige vandmængder.

BAT i forhold til vand- og energiforbrug fremgår af afsnit 8.

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til afsnittet Vand- og energiforbrug.

4.6 Vandafledning

Ansøger oplyser

Regnvand fra tage og befæstede arealer føres til markdræn, jf. situationsplan på Bilag 1.

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen. Begge dele er medregnet som normalt i gødningsberegningen.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	0 m ³	650 m ³	Gyllebeholder
Regnvand på tage*	3.500 m ³	8.400 m ³	Afledes til markdræn

*ca. 5.000 m² tag før – ca. 12.000 m² tag efter.

Der er ikke befæstede arealer på ejendommen, men kørefaste arealer omkring bygningerne.

Umiddelbart op til læsserampen etableres der vaskeplads til transportlastbiler. Vandet herfra føres til gylletank. Alternativt etableres afløb til dræn via olieudskiller

De gældende afstandskrav til dræn vil blive overholdt. Eksisterende dræn bliver sløjftet i en afstand af 15 m fra de nye bygninger – samt under bygningerne. De eksisterende dræn, der ligger ud over byggefeltet vil ikke blive ændret.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Spildevand

Ejendommen er på ansøgningstidspunktet ikke kloakeret, og sanitært spildevand fra bolig samt andre sanitære faciliteter udledes via septiktank. Hvis der etableres nye sanitære faciliteter på ejendommen, skal disse tilsluttes septiktank. Bøllesminde er beliggende i kloakopland der planlægges kloakeret i perioden 2016-2021. Når ejendomme kloakeres er det kun husspildevand/sanitært spildevand, der skal på offentlig kloak. Tagvand og overfladevand må ikke afledes til kloak.

Tagvand

Der ansøges om at øge bygningsmassen med ca. 7.000 m², til i alt 12.000 m² tag. Ved kraftige regnskyl (10 min. regn) vil der dermed lokalt skulle afledes op til 240 liter tagvand pr. sekund, plus regnvand fra arealerne omkring bygningerne.

Drænforhold

Ansøger har leveret drænkort for området omkring bygningerne. Heraf fremgår, at al tagvand og overfladevand skal afledes via eksisterende 4-tommers dræn til grøfter og vandløb i Bøllesminde Skov, med udløb til naturarealer umiddelbart nord for skoven. Det er ansøgers eget ansvar at sikre afledningen af tagvandet fra ejendommen, samt at det sker på en måde der ikke skader eksisterende vandløb og de § 3 beskyttede naturarealer nord for skoven.

Vaskeplads

Der etableres vaskeplads til transportlastbiler umiddelbart op af læsserampen. Der forventes et vandforbrug på 15-24 m³ årligt. Vand fra vaskepladsen føres til gyllebeholder, eller via olieudskiller til dræn. Vaskepladsen må ikke bruges til sprøjteudstyr, med mindre den lever op til reglerne i vaskepladsbekendtgørelsen. Dermed kan der ikke vaskes maskiner og redskaber brugt til sprøjtning på ejendommen.

Vilkår

29. Spildevand fra køkken, bad og toiletfaciliteter i nye bygninger skal tilsluttes spildevandsanlæg. Tilladelse hertil skal søges på forhånd hos Lolland Kommune.
30. Der må ikke foregå afledning af regnvand og overfladevand direkte til vandløb, men gerne gennem eksisterende 4-tommers dræn. Der må ikke omlægges dræn eller ændres på drænenes dimensioner, uden særskilt tilladelse fra Lolland Kommune.
31. Ønskes regnvandet afledt via nye ledninger eller direkte til vandløb, skal der på forhånd indsendes ansøgning om udledningstilladelse, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til Teknik- og Miljømyndigheden. I den forbindelse vil der blive stillet krav om neddrosling af regnvandsmængden ved brug af f.eks. et rør- eller regnvandsbassin.
32. Der må ikke vaskes maskiner og redskaber brugt til sprøjtning på ejendommen, med mindre der etableres en vaskeplads der lever op til gældende regler⁷.

⁷ Bek. nr. 1752 af 14/12/2015 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

4.7 Affald og døde dyr

Ansøger oplyser

Mængderne af fast affald og kemikalier (undtagen pesticider) er vist i skemaer, opdelt i nudrift og ansøgt drift. Medicin opbevares i medicinskab i stalden Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering. Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Fast affald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	300 kg pap. 400 kg plast.	400 kg pap. 500 kg plast.	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	100 stk.	200 stk.	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Jern/metal EAK kode 02 01 10	600 kg	1.000 kg	Indendørs	Kommunal affaldsordning

Kemikalier generelt

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	0 kg	0 kg		
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0 l	0 l		
Spildolie EAK kode 20 01 26	0 l	0 l		
Veterinært affald (kanyler, tomme medicin flasker) EAK kode 18 01 03	100 glas flasker. 100 plast flasker. 10 kg. kanyleafald	150 glas flasker. 150 plast flasker. 10 kg. kanyleafald	Indendørs	Kommunal affaldsordning/ dyrlæge

Døde dyr

Der er normalt en so-dødelighed på ca. 10 %, hvilket svarer til 125 antal døde søer/år.

For smågrise er dødeligheden normalt ca. 2-5 %, hvilket svarer til ca. 840-2.100 døde smågrise/år. Dødeligheden for slagtesvin/polte er normalt ca. 2-5 %, hvilket svarer til 22-33 døde polte/år.

Døde dyr opbevares på fast areal med kadaverkap på anden ejendom. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning samt kommunens affaldsregulativ om opbevaring, håndtering og aflevering af erhvervsaffald overholdes.

Affaldsregulativet omhandler dog ikke døde dyr. På Bøllesminde forventes årligt 1000-2000 døde dyr, svarende til ca. 6 dyr om dagen, primært smågrise.

Her finder Lolland Kommune det væsentligt, at døde dyr ikke ligger i længere perioder på ejendommen, og udgør en risici for smitte og uhygiejniske forhold. Ligeledes må kadaverkapper, containere og opbevaringspladser til de døde dyr ikke i sig selv give anledning til smitterisiko og uhygiejniske forhold. Der stilles derfor vilkår om, at døde dyr maksimalt må ligge på ejendommen i 4 døgn uden nedkøling, samt at anlæg til opbevaring af døde dyr omhyggeligt renholdes. Alle døde dyr skal opbevares på en måde, så rotter og andre dyr ikke kan komme i kontakt med disse.

Egenkontrol og dokumentationskrav i forhold til affald og døde dyr fremgår af afsnit 9.

Døde dyr placeres vest for den eksisterende farestald, bag tilbygningen. Placeringen fremgår af beredskabsplanen, Bilag 4.

Vilkår

33. Medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og bortskaffes efter reglerne i kommunens affaldsregulativ.
34. Døde grise må maksimalt ligge på ejendommen i 4 døgn uden nedkøling.
35. Døde grise skal anbringes på befæstet areal, og under tætsluttende kadaverkappe, eller i lukket container.
36. Opbevaringsplads, kapper, containere og lignende skal til stadighed renholdes.

4.8 Olieoplæg

Ansøger oplyser

Der er ingen spildolie på ejendommen. Der er ingen nedgravede olietanke.

Der er en fyringsolie tank på 1.000 l placeret på fast støbt gulv i indgangspartiet ved farestaldene. Fyringsolie anvendes til varmekanon til tørring af stalde. Diesel til traktorer opbevares på anden ejendom.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder gældende regler om opbevaring af olieprodukter for tilstrækkelige til at regulere opbevaringen af disse stoffer.

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til afsnittet.

4.9 Pesticider, medicin og kemikalier

Ansøger oplyser

Pesticider opbevares på anden ejendom efter gældende regler.

Medicin opbevares i medicinskab i stalden.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der som udgangspunkt ikke opbevares og håndteres pesticider eller andre kemikalier af betydelig mængde på Bøllesminde, finder Lolland Kommune gældende lovgivning samt producenternes anvisninger tilstrækkelige til reguleringen af disse.

Der må på ejendommen ikke påfyldes eller vaskes sprøjteudstyr eller andet maskinel der har været i kontakt med pesticider, med mindre der er etableret en vaskeplads der lever op til reglerne i vaskepladsbekendtgørelsen.⁸

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til afsnittet.

⁸ Bek. nr. 1752 af 14/12/2015 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

4.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser

Beredskabsplan samt oversigtskort med relevante oplysninger fremgår af Bilag 4.

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlæggene.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie/kemikalier

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør
- Spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn
- Gyllevognen vælter
- Strømsvigt slukker ventilation.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietank er godkendt og kontrolleres jævnligt, og der er lås på tanken.
- Medicin opbevares i aflåst rum
- Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmemstress.

- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan samt oversigtskort. Planen beskriver, hvordan ejer og medarbejdere skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer som eksempelvis brand, udslip af gylle og strømafbrydelser. Beredskabsplanen indgår i denne godkendelse som Bilag 4. For at beredskabsplanen skal have den ønskede effekt, skal den være tilgængelig for alle, der færdes på bedriften, i et sprog som alle medarbejdere kan forstå.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at opbevaring og håndtering af gylle udgør den største risici på ejendommen. Af andre risici er brand og svigtende ventilation, der kan udløse massedød i besætningen.

På baggrund af ansøgers beskrivelse af tiltag ved driftsforstyrrelser og uheld, er det Lolland Kommunes vurdering, at ansøger har overvejet forskellige scenarier og er på forkant med farlige situationer, som kan opstå.

Lolland finder den fremsendte beredskabsplan tilstrækkelig og vil fastholde ansøger på, at beredskabsplanen vurderes og om nødvendigt opdateres, mindst én gang årligt.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til driftsforstyrrelser og uheld fremgår af kapitel 9.

Vilkår

37. Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af beredskabsplan på bedriften.
38. Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.
39. Planen skal være tilgængelig i sprog der forstås af samtlige ansatte.
40. Beredskabsplanen skal årligt af den ansvarlige for driften vurderes og evt. opdateres. Seneste vurdering og evt. opdatering skal fremgå af planen.

5 Gødningsproduktion og håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen og evt. afsættes og modtages til anden side, og om muligheden for modtagelse af større mængder husdyrgødning. Husdyrgødningens opbevaring, håndtering og evt. tekniske forarbejdning indgår også heri.

Ansøger oplyser

Al husdyrgødning fra produktionen er gylle. Gyllen opbevares i de eksisterende gyllebeholdere på 3.095 m³, samt i to nye gyllebeholdere på ca. 3.000 m³. I alt er der opbevaringskapacitet til minimum 11,6 mdr.

Gyllebeholder	Rumfang m ³	Diameter-Højde	Overdækning	Opført år	Gennemført 10-års beholder kontrol
Eksisterende gyllebeholder	3.095	4 meter, heraf 2 over jorden. Diameter 32 m.	Nej	1999	2008. Ingen bemærkning
Eksisterende gyllebeholder	3.095	4 meter, heraf 2 over jorden. Diameter 32 m.	Nej	2003	2008. Ingen bemærkning
Ny gyllebeholder	3.000	4 meter, heraf 2 over jorden Diameter 32 m.	Ja	/	/
Ny gyllebeholder	3.000	4 meter, heraf 2 over jorden Diameter 32 m.	Ja	/	/
I alt	12.190 m³				

Al husdyrgødningen afsættes til egne udbringningsarealer. Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt til at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå nogle få dage om foråret og om efteråret.

Gyllen transporteres normalt med gyllevogn. Gyllen udbringes enten med traktor og gyllevogn eller selvkørende anlæg. Gyllen kan også i visse tilfælde nedfældes hvis det er nødvendigt i forhold til afgrøden, eller på arealer hvor det er lovbestemt.

Årlig gødningsproduktion:

	Antal	m ³ pr. dyr	I alt
Søer	1.250	1,72 + 4,76	8.100 m ³
Polte (25-114 kg)	1.155	0,52 x 1.181	709 m ³
Smågrise (7-25 kg)	42.000	0,133 x 0,68	3.798 m ³
I alt			12.607 m³

Normtallene er korrigeret for afvigende vægtinterval for polte og smågrise (samme korrektion som brugt under BAT afsnittet).

Der er i alt opbevaringskapacitet til 12.190 i gyllebeholderne svarende til 11,6 mdr. Dertil kommer diverse gyllekanaler og forbeholder.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune vurderer at ejendommen råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet i den ansøgte drift, da der kan opbevares 11,6 måneders produktion i gylletankene. Hertil kommer en mindre kapacitet i gyllekanaler og fortank.

Det vurderes, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen er hensigtsmæssig, dog skal det sikres, at pumpning fra tankene ikke kan give anledning til spild ved brud på udstyr eller manglende opsyn.

Beholderne er ikke beliggende i et risikoområde hvor terrænet skråner mere end 6 grader, eller indenfor 100 meter af vandløb eller sø. Der er derfor ingen krav om etablering af beholderalarmer eller barrierer.

Vilkår

41. De to nye gyllebeholdere skal ved opførelsen påsættes fast overdækning i form af telt.
42. Faste pumpeanlæg må ikke anvendes på gyllebeholderne, medmindre der laves en støbt, tæt læsseplads med pumpebrønd og tilbageløb til gyllebeholderen.
43. Al pumpning af gylle til og fra gyllebeholderne skal overvåges.
44. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år, samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette kapitel beskrives ammoniakfordampningens betydning for naturområder, samt mulige gener som følge af lugt, transport, støj, fluer, støv og lys.

6.1 Ammoniak og natur

Fordampning og generelt reduktionskrav

Fordampningen i nudrift er beregnet til 2.477,44 Kg N/år og i ansøgt produktion beregnet til 4.744,52 Kg N/år. Ændringen i produktion medfører en fordobling af emission i ammoniakfordampningen med en beregnet meremission på 2.267,08Kg N/år.

I disse beregninger er der taget højde for den generelle reduktion i ammoniakfordampning, som er kravet i husdyrgodkendelsesloven. Ved bygning af nye stalde og ændring af eksisterende skal der ske en reduktion på 30 % i forhold til et fastlagt reference-staldsystem.

Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Den præcise definition af kategori-1, kategori-2 og kategori-3 natur fremgår af Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kategori-1 natur

De nærmeste kvælstoffølsomme habitatnaturtyper (rigkær og elle- og askesump) er beliggende umiddelbart vest for Keldernæs godt 5 km øst for anlægget på Bøllesmindevej 10. Totalbelastningen fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Det skal bemærkes at, strandeng (typekode 1330), ikke er kvælstoffølsom og derfor ikke er at betragte som kategori 1-natur.

Ca. 5 km vest for Bøllesminde, i Halsted Kloster Dyrehave (Natura 2000-område nr. 178), findes ligeledes kategori 1-natur. Totaldepositionen på denne lokalitet er ligeledes 0,0 kg N/ha/år

Kategori 2-natur

Den nærmeste kategori 2-natur er Ravnsby Bakker, et overdrev ca. 5,2 km nordvest for anlægget. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år på nævnte kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af nedstående tabel:

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Klit	10-25 (klit 10-20; fugtige klitlavninger 10-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Fersk eng	15-25
Strandeng	30-40
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Kilde: Ammoniakmanualen.⁹

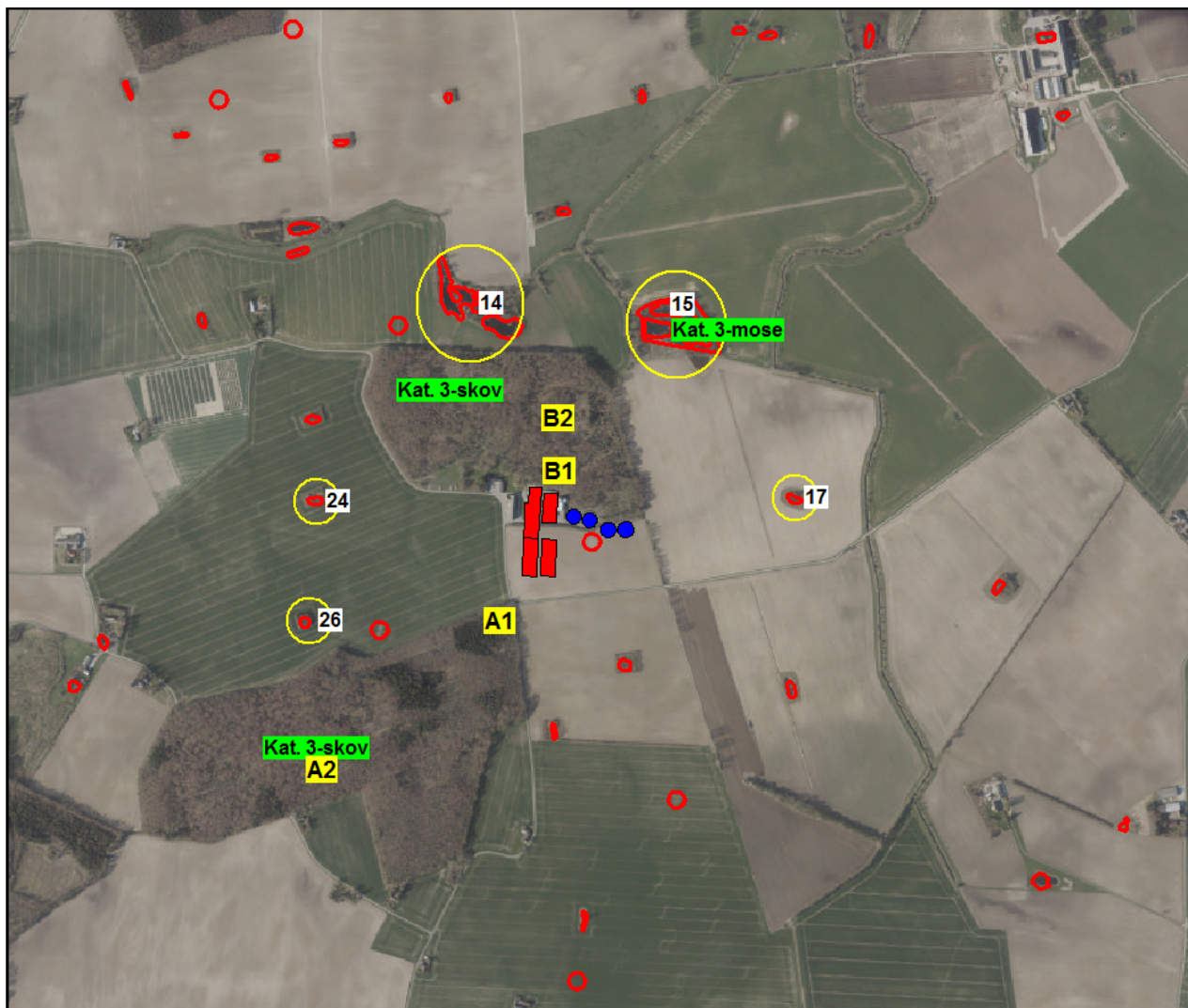
Baggrundsbelastningen med kvælstof er 13,2 kg N/ha/år i Lolland Kommune jf. data fra DMU 2012.

Anlægget på Bøllesmindevej 10 ligger i et skovrigt område, hvor der er sparsomt med § 3-natur.¹⁰, bortset fra markvandhuller. Se Kort 3.

Der er i juni 2013 og i november 2015 foretaget besigtigelse af de § 3-områder og skovområder, der er beliggende nær anlægget og nær udspretningsarealerne for at registrere naturindholdet og dets sårbarhed overfor forøget ammoniakpåvirkning fra anlægget og arealer. Endvidere er der registreret aktuel og potentiel forekomst af arter omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV.

⁹ Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003, af Skov- og Naturstyrelsen, dec. 2005.

¹⁰ Natur beskyttet jf. § 3 i LBK nr. 1578 om Naturbeskyttelse af 08/12/2015

Kort 3. Besigtigede naturområder omkring anlægget på Bøllesmindevej 10. Beskyttede naturtyper er vist med rødt og benævnelser for målepunkter er vist med lokalitetsnummer for vandhuller og mose og A hhv. B for skove.

Bøllesminde Skov

Skoven er besigtiget i juni 2013, og dens vestlige del består langt overvejende af højstammet bøgeskov med varierende grad af opvækst af Ahorn under overstanderne. Skoven er middelhardt forstligt drevet med bøgeskultur af forskellige aldersklasser. Fåtaligt ses enkelt større Ahorn, Ask eller Stilk-Eg. Urtelaget varierer efter fugtighed og lokale jordbundsforskelle og rummer bl.a. rigelige forekomst af Almindelig Bingelurt, Skovmærke, Enblomstret Flitteraks, Miliegræs, Sydlig Lund-Fladstjerne, Stinkende Storkenæb mm. Bøgeskoven kan karakteriseres som habitatnaturtype "Bøgeskov på muld", 9130 med tålegrænse 10-20 kg N/ha/år.

Den østlige del af skoven er generelt fugtigere og rummer delvist henfaldende bevoksninger af Ask, der har (eller givetvis får) svampesygdommen "Askens toptørre". De døde træer er delvist fældet, andre står døende hen og gør skovbunden væsentligt mere lysåben. Vorte-Birk forekommer tilsyneladende naturligt i

denne del af skoven og trives. Endvidere ses især på tørre partier mod nord indplantet arter af Ædelgran. Urtelaget i den østlige del af skoven er domineret af Stor Nælde på middelfugtige arealer med god lystilgang og næringsberigelse (primært fra grenaffald). På tørre partier mod nord ses talrig Skov-Stilkaks. Der findes en mindre skovengs-lignende lysning, som holdes åben af jagtmæssige hensyn. Her ses bl.a. dominans af Kær-Star, men også Eng-Nellikerod, Gul Iris, Almindelig Mjødurt, Stor Nælde og Kær-Tidsel forekommer.

Skovbrynene er under et med varieret træ-/busksammensætning, der bl.a. rummer Navr, Avnbøg, Stilk-Eg, Ask, Bøg, kvalkved, Hassel og Dunet Gedebled. Førstnævnte arter er karakterarter for småskove på øerne og Syd-Sjælland. Skovbrynene rummer tillige flere meget gamle og bevaringsværdige træer. Urtelaget i skovbrynene er generelt præget af næringsberigelse fra nærliggende agre og anlæg. Skoven er i sin helhed hårdt grøftet, med udbygget grøftesystem, der oprenses regelmæssigt.

Skoven Hestehave

Skoven er besøgt i november 2015. Skovbrynet er buskdomineret med enkelte store og gamle træer.; primært Stilk-Eg. I øvrigt ses Hassel, Slåen, Rose, Almindelig Hyld, Navr mm. Den indenfor liggende skov er relativt ung, tæt og mærk med spredt urtevegetation i urtelaget. Mod øst ses mindre, afgrænsede nåletræskulturer. Hovedparten af skoven kan dog karakteriseres som habitatnaturtypen "Bøgeskov på muld" (typekode 9130).

Mosen nord for Bøllesminde Skov

Området er besøgt i november 2015 og består af et moseområde, der på besigtigelsestidspunktet var mere eller mindre sammenhængende med områdets søer. Vegetationen domineres tørrest af Hjortetrøst og Lodden Dueurt; langs søerne af Kær-Star. Moseområdet rummer en del Birk og indplantede nåletræer, men er i øvrigt præget af Grå-Pil. Søerne, hvori der ses voldsom tilskuds fodring, er omgivet af tæt pilekrat på den overvejende del af bredarealet. Samlet er mose og søer vurderet til at være i ringe naturtilstand.

Målepunkt	Naturområde	Beregnet mer-deposition	Bilag IV-art
A1, skovbryn	Kategori 3-natur, skov	6,4	rasteområde for Springfrø
A2, i skoven	Kategori 3-natur, skov	0,4	rasteområde for Springfrø
B1, skovbryn	Kategori 3-natur, skov	- 7,3 -> +15.6	rasteområde for Springfrø
B2, i skoven	Kategori 3-natur, skov	+ 0,8 -> 8,3	rasteområde for Springfrø
14	§ 3-sø	+ 0,2	ikke levested
15	Kategori 3-natur, mose og § 3-sø	+ 0,4	ikke levested
17	§ 3-sø	+ 0,4	ikke levested
24	§ 3-sø	+ 0,1	ikke levested
26	§ 3-sø	+ 0,2	ikke levested

Tabel med beregninger af merdepositioner på forskellige naturområder omkring anlægget.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Kategori 1- og 2-natur

Nærmeste kategori 1-natur er beliggende 5 km fra anlægget på Bøllesmindevej 10. Totalbelastningen udregnet til 0,0 kg N/ha/år.

For kategori 2-natur er afstanden ca. 5,2 km mellem naturområdet og anlægget, og der er ligeledes ikke nogen målbar totaldeposition.

Kommunen vurderer, at projektet på Bøllesmindevej 10 ikke påvirker disse naturtyper, da afskæringskriterierne for disse naturkategorier er overholdt.

Kategori 3-natur

Moser

Nærmeste kategori 3-mose er gennem projektet udsat for en merbelastning på 0,4 kg N årligt. Denne værdi ligger under beskyttelseskriteriet og kommunen vurderer derfor, at projektet ikke påvirker kategori 3-moser væsentligt negativt.

Skove

Når et område er kategoriseret som et ammoniakfølsomt område (heder, moser og overdrev og ammoniakfølsom skov), skal kommunen endvidere inddrage alle følgende fire kriterier i vurderingen af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition:

- Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifuldt kulturmiljø samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,
- om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder (f.eks. markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Begge de nærliggende skove, Bøllesminde Skov og skoven Hestehave er ammoniakfølsomme, men opfylder ikke nogen af ovenstående kriterier. De rummer partier med habitatnaturtypen "Bøgeskov på muld" hvor tålegrænsen som nævnt er 10-20 kg N/ha/år. Skovenes naturindhold er af en karakter der alene berettiger den øvre tålegrænse på 20 kg N/ha/år som grænsen for, hvornår en tilstandsændring kan forventes ved overskridelse.

Dette indebærer, at den nedre tålegrænse alene i kraft af baggrundsbelastningen på 13,2 kg N/ha/år overskredet. Bøllesminde Skov modtager i nudrift en totalbelastning fra anlægget på 30-40 kg N/ha/år, hvilket betyder, dels at anlægget på Bøllesmindevej 10 bidrager med en væsentligste kvælstof-belastning

på skoven, dels at også den øvre tålegrænse for de skovpartier, der er "Bøgskov på muld" er overskredet med en faktor 1½-2.

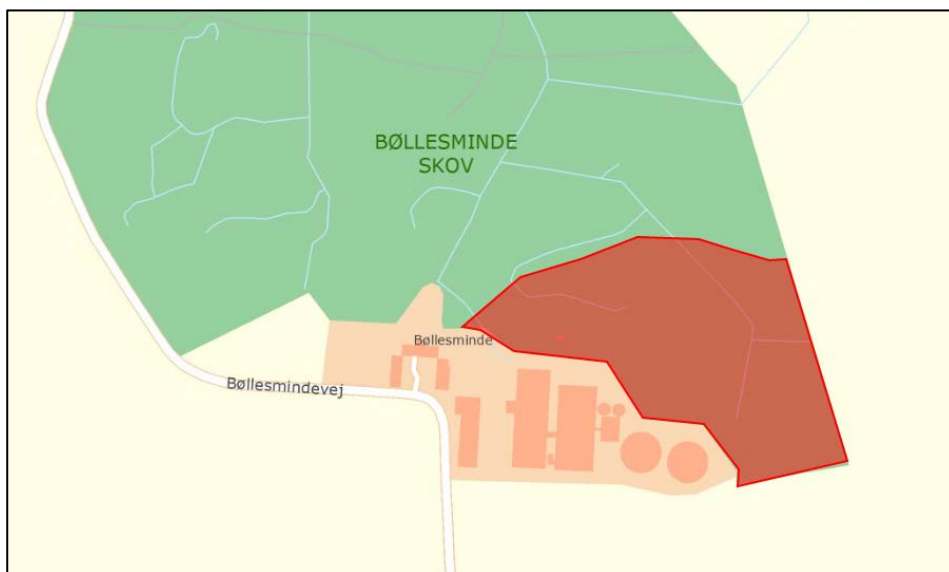
Skovene rummer ikke en nævneværdig epifytflora (af mosser eller laver). Jordbunden vurderes at være middel - rig muldbund. Urtelaget er varieret og rigt, men vurderes ligeledes ikke at rumme arter, der er udpræget kvælstoffølsomme. Det er den samlede vurdering, at begge er karakteristiske, men ikke unikke, som levested for et varieret plante- og dyreliv for denne del af Lolland.

Bøllesminde Skov har et samlet areal på ca. 14½ ha. Skoven er beliggende lige nord for anlægget, med en afstand på kun få meter mellem bygninger og skovbrynet. I nudriften modtager skovbrynet ind mod anlægget mellem 30 og 70 kg N/ha/år. 50 meter inde i skoven er dette faldet til 8-20 kg N/ha/år.

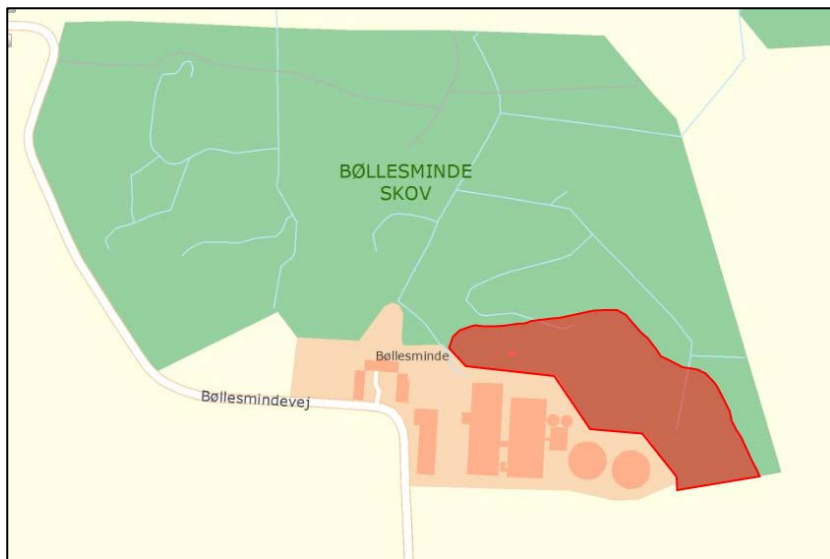
100 meter inde i skoven er bidraget faldet til 6-8 kg/N/år, hvilket sammen med baggrundsbelastningen når op omkring den øvre tålegrænse for skoven. I alt er ca. 2½ Ha (17%) af skoven belastet over tålegrænsen i nudriften.

I den ansøgte drift stiger belastningen i skovbrynet yderligere med op til 10 kg N/ha/år, og i alt 3 ha (21%) af skoven får en samlet belastning på over 20 kg N/ha/år, inklusiv baggrundsbelastningen.

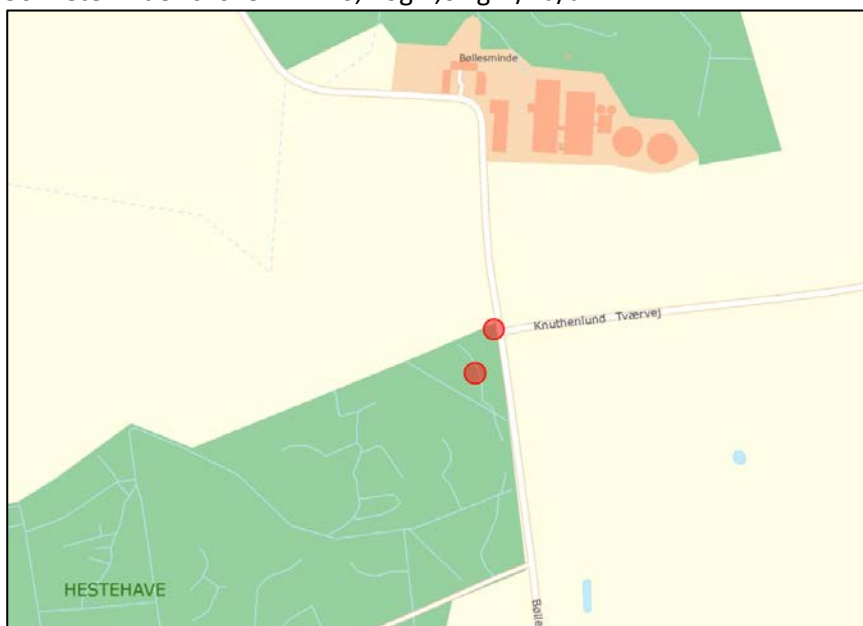
Skovarealet der kommer over tålegrænsen på 20 kg N/ha/år i den ansøgte drift:

Hvis der kigges på hvilken del af skoven der i den ansøgte drift får 25 kg N/ha/år eller mere, så er der tale om ca. 1½ ha, i en bræmme på op til 100 meter ind i skoven:

For Hestehaven, der ligger syd for anlægget, er merbelastningen ved ansøgt drift i det nærmest skovbryn og 50 meter inde i skoven hhv. 6,4 og 2,6 kg N/ha/år:

Note: Alle beregninger af emission, arealer og afstande er lavet af kommunen via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. I forbindelse med brug af gyllekøling som virkemiddel, nedsættes den samlede emission fra anlægget med yderligere ca. 180 kgN/år i forhold til ovenstående tal.

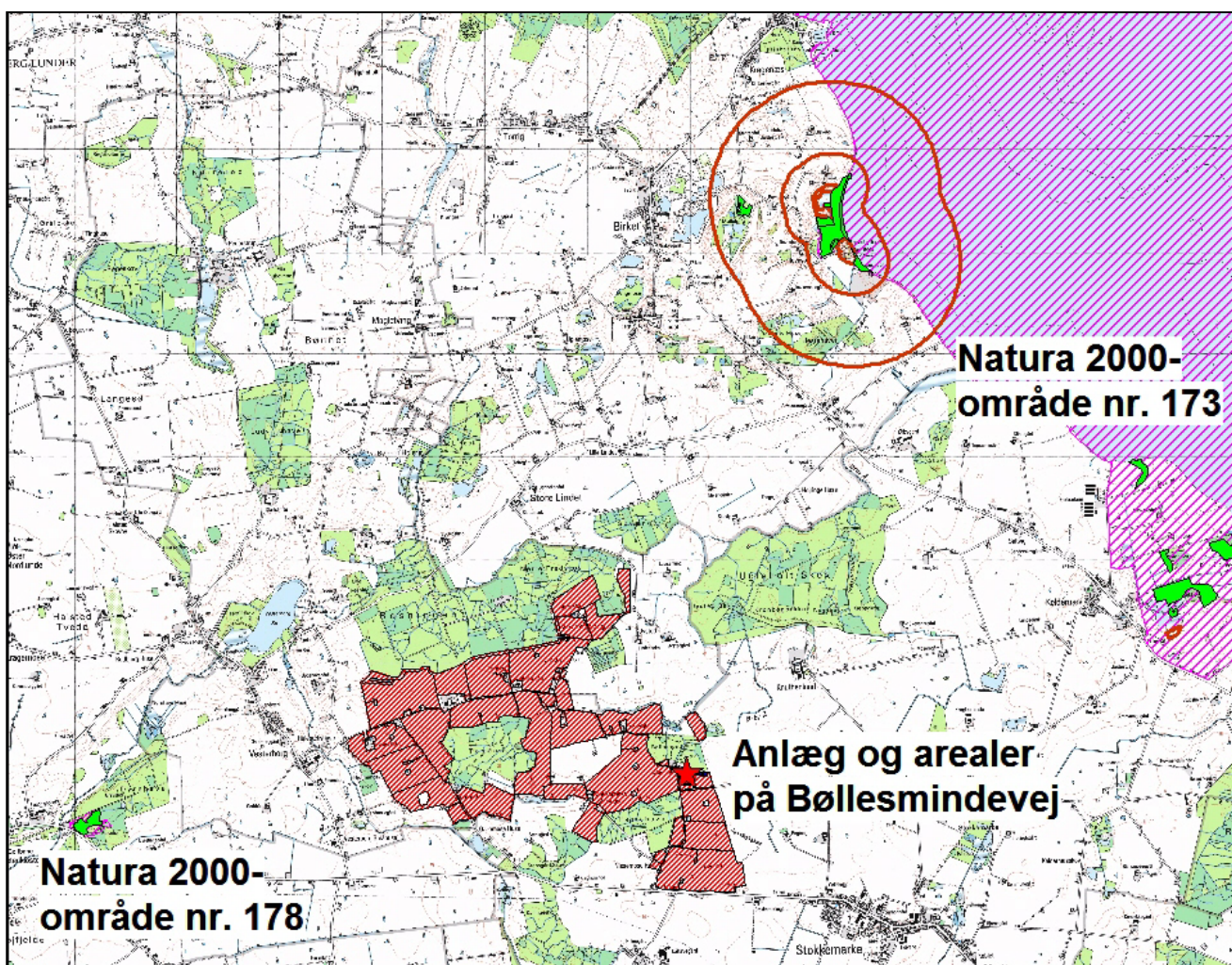
Det er kommunens vurdering, at Hestehave og især Bøllesminde Skov vil modtage en ikke ubetydelig merbelastning med ammoniak fra anlægget på Bøllesminde i den ansøgte drift. De to skove har dog ikke et naturindhold eller er indeholdt i andre forhold såsom fredning, planer, kommunal udpeging mm., der gør det proportionelt at stille skærpede krav i forhold til kategori 3 natur.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000 områder er Smålandsfarvandet og Guldborgssund med kyster, Natura 2000-område nr. 173 og Natura 2000-område nr. 178, Halsted Kloster Dyrehave. Se Kort 4. De to internationale beskyttelsesområder er beliggende hhv. 4½ km vest og 5½ km øst for anlægget på Bøllesmindevej.

Natura 2000-område nr. 173 består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev, jf. basisanalysen for Natura 2000-området¹¹.

Halsted Kloster Dyrehave udgør det lille Natura 2000-område nr. 178. Området rummer en fin gammel egeblandskov og en værdifuld bestand af den sjældne bille, Eremit.

¹¹ Naturstyrelsen 2013: Natura 2000-basisanalyse 2015-2021 for Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg-sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Natura 2000-område nr. 173 Habitatområde H152, Fuglebeskyttelses-område F82, F83, F85 og F86.

Kort 4. Beliggenhed af kategori 1-natur og 2 -natur samt Natura 2000-områder omkring anlægget og udspretningsarealer på Bøllesmindevej, Kategori 1-natur er vist med lysegrønt, kategori 2-natur med orange. Natura 2000-området er vist med lilla skravering og endelig er udspretningsarealerne vist med rød skravering.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 5, og områderne er beskrevet i basisanalyserne og Natura 2000-planerne.¹²

Samlet vurdering for kategori 1, 2 og 3 natur, samt Natura 2000 natur

Afstanden mellem anlægget på Bøllesmindevej 10 og naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-områder er mellem 4½-5½ km. Totalbelastningen på de internationale beskyttelsesområder udgør 0,0 kg N/ha/år.

Samlet vurderes det derfor, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne 173 og 178 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke udpegningsgrundlagene væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Bøllesmindevej 10 beliggende udenfor Natura2000-områderne *ikke* kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene vurderes at ville blive påvirket.

¹² Natura 2000 plan for område 173. Natura 2000-plan 2009-2015. Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Natura 2000-område nr. 173. Habitatområde H152, Fuglebeskyttelsesområde F82, F83, F85, F86. Naturstyrelsen 2011.

Bilag IV-arter

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets Bilag IV som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Lolland Kommune er der i nyere tid fundet 22 dyre- og plantearter, som er omfattet af Bilag IV. Deres status i kommunen fremgår af Bilag 6.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Padder

Kendetegnende for vandhullerne er, at de er i dårlig naturtilstand; primært som følge af overskygning. De større søer nord for Bøllesminde Skov er eutrofierede som følge af tilskuds fodring af andefugle. Bredarealerne er i langt overvejende grad overskyggede af pilekrat. De vestlige søer gennemstrømmes af vandløb og rummer derfor fisk.

Anlægget ligger i et område, hvor der findes Springfrø og sandsynligvis også Stor Vandsalamander, men ingen af de nærliggende søer vurderes at være en tilstand, så de kan udgøre ynglebiotoper for arterne. Derudover ligger anlægget på Bøllesmindevej 10 umiddelbart syd for et område, hvor der findes Løvfrø.

Flagermus

Der er ikke registreret arter af flagermus ved besigtigelserne, men mindst 5 flagermusarter er almindelige i denne del af kommunen – Vandflagermus, Brunflagermus, Sydflagermus, Troldflagermus og Dværgflagermus. Dertil kommer 4-5 arter, som er sjældne, men dog mulige at træffe i området (se Bilag 6). Arterne vil være tilknyttet skove, træbevoksede vådområder, gamle træer og bygninger.

Der findes leve- eller rastemuligheder i form af gamle driftsbygninger, gamle træer i skovbrynene, i nærliggende skove eller i stynede vejtræer. Flere arter kan ligeledes yngle i menneskeboliger. Brynene af små skove ved gårdene og ved haver i området vurderes at være rige på insekter og rastemuligheder og dermed at være udmærkede levesteder for Flagermus.

Øvrige Bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Det er ikke registreret og det er næppe sandsynligt, at der i det område, der kan blive påvirket af forøget fordampning af ammoniak fra stald og lager findes andre Bilag IV-arter eller beskyttelseskrævende arter end de nævnte.

Samlet vurdering for Bilag IV arter, rødlistede eller fredede arter

Af Danmarks Miljøundersøgelser er det vurderet, at der skal en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år.¹³ til, for at man over tid med stor sandsynlighed kan registrere en ændring af naturområderne; i dette tilfælde af vandhullerne som er levesteder for Bilag IV-padderne.

¹³ Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet, DMU'S vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur.

Der er foretaget beregninger af merdeposition på flere enkelte af de besigtigede nærliggende vandhuller og skovområder.

Det er alene skovområderne Bøllesminde Skov og Hestehave, der vurderes at være potentielle rasteområder for Bilag IV-padder og alene disse naturområder, der modtager en merdeposition fra anlægget > 1 kg N/ha/år.

Da det imidlertid er Lolland kommunes vurdering af skovene ikke påvirkes væsentligt negativt, vurderes det, at projektet gennemføres uden væsentlig negativ påvirkning af levesteder for Bilag IV-padder.

Hvad angår flagermus er det kommunens vurdering, at de bygningsmæssige ændringer, der skal foretages, ikke påvirker flagermus.

Samlet vurdering af ammoniak fra anlæggets påvirkning af natur

Kommunens samlede vurdering af påvirkninger fra anlægget med hensyn til ammoniak er, at projektet kan gennemføres uden væsentlig negativ påvirkning af naturen i området, Bilag IV-arter og Natura 2000.

Vilkår

På baggrund af ovenstående vurderinger, stilles der ikke specielle vilkår for ammoniakemission fra anlægget i forhold til natur.

6.2 Lugt

Ansøger oplyser

Ansøger har ikke bemærkninger til lugt, ud over afstande til nærmeste beboelse, bebyggelse og byzone.

I ansøgningssystemet fremgår følgende lugtberegninger for korrigerede geneafstande:

Type	Geneafstand nudrift	Geneafstand, ansøgt	Fysiske afstand	Genekriteriet overholdt
Fritliggende bolig: Bøllesmindevej 9	109 meter	217 meter	607 meter	Ja
Samlet bebyggelse: Skovhusevej 9	175 meter	601 meter	1524 meter	Ja
Byzone: Stokkemarke	241 meter	763 meter	1510 meter	Ja

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Bøllesminde ligger i et område nordvest for Stokkemarke, hvor der ligger ganske få beboelsesejendomme.

Nærmeste nabo er huset Bøllesmindevej 9, der ligger over 600 meter mod syd. Nærmeste beboelsesejendom i en samlet bebyggelse er Skovhusevej 9, lidt over 1500 meter mod nordvest. Nærmeste byzone er samlede bebyggelse er udkanten af Stokkemarke, ca. 1500 meter mod sydøst.

Da ejendommens nærmeste naboer, bebyggelser og byzone er beliggende i afstande langt større end de beregnede geneafstande, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige forøgede lugtgener i forhold til naboer.

Vilkår

45. Bygningsmæssige og driftsmæssige ændringer, der kan have betydning for lugt fra den samlede ejendom, skal forelægges for Lolland Kommune inden de iværksættes, til nærmere vurdering af, om det er indenfor miljøgodkendelsens rammer.

6.3 Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Der benyttes rovfluer fra firmaet Miljøfluen til bekæmpelse af staldfluerne, og effekten er dokumenteret gennem adskillige år. Rovfluerne lever under spalterne, og deres larver parasiterer staldfluernes larver, således at formeringen reduceres væsentligt.

Foderet er opbevaret i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Soya bliver leveres i korngrav og derfra med snegl til råvaresiloer. Mineraler leveres i bigbags og placeres direkte i påslag. Der er udendørs kornsilo. Foderladen rengøres jævnligt.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, og de vil være overdækket. Hvis der er blod eller lign. vil dette blive fjernet, når de døde dyr er blevet afhentet

Bekæmpelse af rotter er udliciteret til firma. Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning og foderspild, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (tidligere Statens Skadedyrlaboratorium), fastsatte retningslinjer herom. Retningslinierne opdateres efter behov.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af rottetilhold ved at have en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af afsnit 9.

Vilkår

46. Ejendommen skal holdes ren og rydelig, således at risikoen for tilhold af rotter er mindst mulig.

47. Der skal på ejendommen løbende ske en effektiv bekæmpelse af fluer i henhold til retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

48. Der skal til stadighed være en sikringsaftale med et autoriseret firma om forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
49. Opstår der problemer med andre typer af skadedyr på ejendommen, skal bekæmpelse af disse ske efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

6.4 Transport

Ansøger oplyser

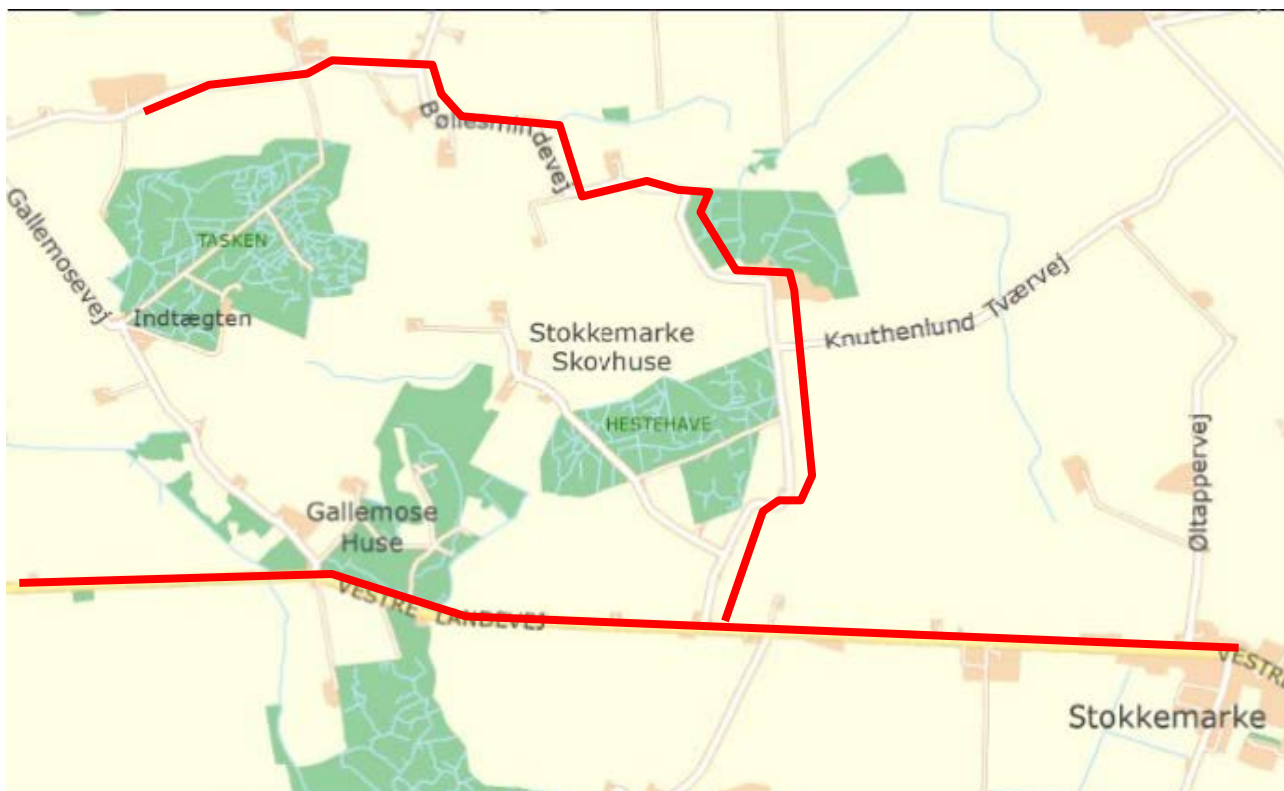
Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Al gylle udbringes med gyllevogn eller selvkørende udlægger. Indhøst af korn vil ligeledes foregå i en koncentreret periode.

Der er før udvidelsen ca. 632 transporter og efter udvidelsen ca. 1.112 transporter. Det større antal transporter skyldes hovedsageligt kørsel med husdyrgødning og korn. Det undersøges pt., om der er mulighed for at en del af gyllen kan udbringes med selvkørende udlægger, hvilket vil reducere antallet af gylletransporter betydeligt.

Udbringning af gylle og indhøst af korn foregår over forholdsvis få dage om året, og vil derfor ikke påvirke de ugentlige faste transporter, der kører til og fra ejendommen.

I før situationen er der i gennemsnit 1,7 transporter om dagen, og i efter situationen er der ca. 3 transporter om dagen. Dog er der ikke ændringer i de faste daglige transporter, som vil foregå med samme interval som i dag. Ændringen skyldes hovedsageligt større transport med gylle og korn.

Antal transporter årligt	FØR	EFTER	Tidsrum
Gylletransport med traktor á ca. 25 tons	200	530	Forår og efterår i tidsrummet kl. 06-22.
Indtransport af korn med traktor	250	500	I høst køres døgndrift.
Foder transporter	26	26	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Flytning smågrise	52	52	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Afhentning af døde dyr	52	52	Normalt i hverdagene - Men kan forekomme hele døgnet.
Diverse transporter	52	52	Hverdage 06-18.
Transporter i alt	632	1.112	

De fleste udefrakommende transporter kommer via Vestre Landevej. Interne transporter foregår hovedsageligt ad Bøllesmindevej og Skovhusevej, og der etableres ikke nye udkørselssteder til offentlig vej.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ansøger har i ovenstående tabel redegjort detaljeret for antal og typer af transporter. Lolland Kommune finder ansøgers oplysninger om antallet af transporter realistiske, samt at det øgede antal transporter ikke vil være af væsentlig gene for omkringboende.

Forhold omkring trafiksikkerhed og færdselsregler er reguleret af færdselslovgivningen og behandles ikke i denne miljøgodkendelse.

Vilkår

50. Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.
51. Der må ikke etableres ny adgangsvej til Bøllesmindevej uden forudgående tilladelse fra Lolland Kommune.

6.5 Støj

Ansøger oplyser

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transportere til og fra ejendommen. Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	Tagflade	Hele døgnet	
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 05.00-19.00 alle dage.	
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Kører i hele døgnet, men det hele foregår indendørs med lukket port.	Lukket porte
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udspretningsarealerne. Kornvogne fra arealer til silo, m.	I højsæsonerne – hele døgnet.	* Nyere og større traktorer minimere køretiden på det enkelte areal samtidig med laver støj udledning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støj fra gylleudkørsel foregår kun i to højsæsoner; forår og sensommer. Støj fra kornvogne kun i høst.

For at begrænse støjgener kontrolleres og renses mekaniske installationer jævnlige, således at de fungerer optimalt og ikke giver anledning til unødige støj.

Støjkluder i form af ventilationsafkast og fodersiloer fremgår af beliggenhedsplan.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ud over vilkår om maksimal støj fra ejendommen og måling af denne jf. Miljøstyrelsens på det givne tidspunkt gældende vejledning om ekstern støj fra landbrugsdrift, samt vilkår om dokumentation for overholdelse af disse grænseværdier, finder Lolland Kommune ikke behov for andre vilkår i relation til støj.

Det skal bemærkes, at kørsel med landbrugsmaskiner i dagtimerne ikke er omfattet af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Vilkår

52. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
53. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal undtagen opfølgende målinger maksimalt ske 1 gang årligt.
54. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenterer, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.6. Støv fra anlæg og maskiner

Ansøger oplyser

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs og foderet bliver sneglet, hvilket reducerer støv væsentligt. Der bruges cykloner eller lignende vedr. indblæsning af korn.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at driften af ejendommen ikke giver anledning til mere støv, end hvad der kan forventes, samt at ansøger gør, hvad der er muligt, for at begrænse evt. støvgener.

Desuden ligger ejendommen så langt fra de nærmeste naboer, at det vurderes, at naboerne ikke udsættes for støv fra Bøllesminde.

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til støv.

6.7 Lys

Ansøger oplyser

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

Der er opsat lys i ved indgang og i forbindelse med udleveringsrum. Disse belysningskilder er afskærmet. Der er desuden belysning ved gavlen til foderladen. Dette lys vil være tændt ved aflæsning af foder uden for tidspunkter med dagslys. Det normale tidsrum for belysning er fra kl. 05.00 – 19.00, men det kan dog forekomme lys næsten hele døgnet ved ind og udlevering af grise.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at lys i forbindelse med ejendommens drift ikke vil give anledning til gener for naboer og trafikanter eller virke forstyrrende i landskabet.

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til lys.

7 Påvirkning fra arealerne

I dette afsnit beskrives arealerne, hvor husdyrgødningen anvendes, samt næringsstoffernes virkning på søer, vandløb, fjord og hav.

7.1 Generel baggrund

EU's Vandrammedirektiv fastlægger rammerne for beskyttelsen af vandmiljøet: vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Miljømålsloven gennemfører direktivet i dansk lovgivning.

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning i forhold til overfladevand fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare Natura 2000 områder. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3 er der fastlagt nitratklasser med udgangspunkt i sårbarheden af recipienterne, som modtager overfladevandet fra et givet opland. Jo større følsomhed overfor kvælstof, jo højere nitratklasse og dermed krav om mindre tilførsel af husdyrgødning pr. hektar.

For oplande til sårbare og meget sårbare vandområder i Natura 2000-områder stilles der ligeledes krav til fosforoverskuddet fra udspretningsarealerne. Dette er udtrykt i fosforklasser, P1, P2 og P3.

Fosfortallene er et samlet udtryk for jordbundstypen, jordens fosfortal og dræningsforhold og er dannet ud fra forekomsten af lerjorde, af oplande til meget sårbare Natura2000-områder og af lavbundsarealer ud med okkerklasse II eller derover.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Udspretningsarealer

Ansøger ønsker at udsprede 512 DE i form af svinegylle. Heraf tilføres 48 DE fra anden bedrift, mens 464 DE produceres på Bøllesmindevej 10.

Udspretningsarealerne er beliggende syd og vest for ejendommen, mellem Bøllesminde og landsbyen Vesterborg (se Kort 5).

Fordelingen af udspretningsarealerne på nitrat- og fosforklasser fremgår af nedstående tabel.

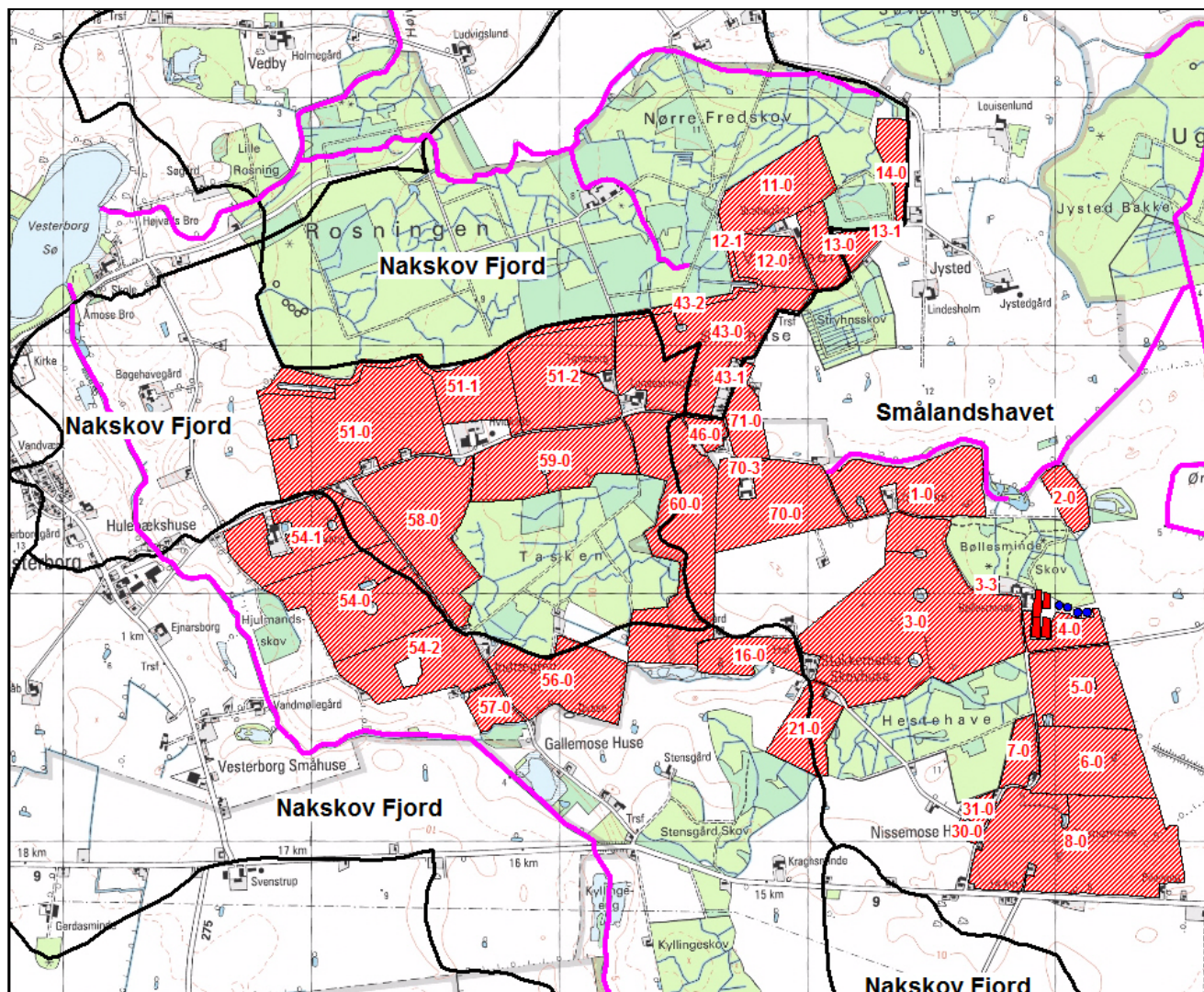
Udspretningsarealerne omkring ejendommen ligger i oplandet til Smålandshavet, mens de øvrige marker ligger i oplandet til Nakskov Fjord (se Kort 5).

Reduktionsprocenter er 58,97% og det maksimale dyretryk (DE-max) bliver derfor 0,83 DE/ha (= reduktionsprocent * 1,4 DE/ha). Det reelle dyretryk bliver 1,38 DE/ha (=512 DE/371,82 ha). Der er valgt sædskifte S8 og der er anvendes 2% efterafgrøder udover plantedirektoratets generelle krav.

Ca. 44 ha udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomme grundvandsområder.

Tabel over udspretningsarealerne med forskellige N- og P-klasser

Klasse	Total	N 0	N 1	N 2	N 3	Grundvand	P 0	P 1	P 2	P 3
Areal (Ha)	369,9	0,0	0,0	221,2	148,6	43,8	348,7	3,9	11,0	6,30

Kort 5. Udspretningsarealer vist med rød skravering og marknummer. Vandløbsoplande er afgrænset og benævnt med sort. § 3-vandløb er vist med lilla streg. Udspretningsarealerne fremgår ligeledes af Bilag 2.

Der er kommunens vurdering, at de generelle krav til ansøgers udspretningsarealer er overholdt. Ligeledes overholder ansøger såvel arealkravet for produktionen som harmonikravet for udspretningen af husdyrgødning. Da sædskifte-valg er en forudsætning i arealgodkendelsen, stilles dette som vilkår, ligesom ansøger fastholdes på det valgte areal med efterafgrøder.

Eventuel påvirkning af overfaldevand, søer, vandløb og naturområder i øvrigt vil blive vurderet i følgende afsnit.

Zink

Der ønskes i produktionen mulighed for at anvende medicinsk zink til smågrisene. Undersøgelser og analyser i 2015 har vist, at der i flere tilfælde er konstateret stigende koncentrationer af zink i arealer, hvor der er udbragt husdyrgødning fra svin¹⁴.

I den ansøgte produktion kommer 12.607 m³ af gyllen fra smågriseproduktionen, svarende til 30,1 % af den samlede husdyrgødning. Dermed overholder bedriften samlet set kravet om, at maksimalt 40 % af det maximale hamoniforhold i form af husdyrgødning må være fra smågrise.

Ejendommens udspretningsarealer har jordbundstype JB6 og JB7 jf. seneste jordbundprøver fra 2015. Dermed er problematikken omkring udbringning på sandholdige jorde med pH under 6 ikke relevant.

Der stilles derfor udelukkende vilkår i forhold til udspretning af ren smågrise-gylle på årsbasis.

Vilkår

55. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 369,86 ha udspretningsareal som fremgår af Bilag 2.
56. Der skal på de godkendte arealer anvendes sædskift S8, eller et sædskifte med tilsvarende eller mindre udvaskning.
57. Ud over de lovpligtige efterafgrøder skal der være efterafgrøder på yderligere 2 % af det samlede godkendte areal, svarende til 7,4 ha ekstra efterafgrøder.
58. Arealerne må i gennemsnit set over 3 år modtage max. 40 % af det maximale harmoniforhold i form af smågrise-gylle om året.
59. Arealerne må kun modtage ren smågrise-gylle hvert 3. år.

¹⁴ Bak, J.L., Jensen, J. & Larsen, M.M. 2015. Belysning af kobber- og zinkindholdet i jord. Indhold og udvikling i kvadratnettet og måling på udvalgte brugstyper. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 72 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 159

7.2 Påvirkning af søer og vandløb

Udspretningsarealernes ferske recipienter er vandløbene benævnt Tilløb til Ørby Å og Tilløb til Åmoserenden. Ørby Å løber til Smålandsfarvandet, mens Åmoserenden har sit udløb i Nakskov Fjord.

Udspretningsarealerne ligger på to strækninger mod åbne vandløb:

- mark 1-0 grænser mod nord op til vandløbet benævnt "Tilløb til Ørby Å, 13-1". Dette tilløb er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Vandløbet er adskilt fra udspretningsmarken med en ca. 20 m bred bræmme, der ikke indgår i det areal, der søges godkendt.
- mark 57-0 grænser mod syd op til vandløbet benævnt "Tilløb til Åmoserenden, Vest 17". Dette tilløb er adskilt fra udspretningsmarken med en ca. 10 m bred bræmme, der ikke indgår i det areal, der søges godkendt.

Tilløbene er ikke målsat, mens dele af begge de to hovedvandløb er målsat i vandplanerne til at skulle have *God økologisk Tilstand*. Forholdene i vandløbene må ikke være til hinder for, at målsætningen i op- og nedstrøms liggende vandløb kan holdes. I forbindelse med udarbejdelse af basisanalyser er der lavet risikoanalyser for en del af de berørte vandløbsstrækninger. Deres nuværende tilstand er *Moderat* til *Ringe*, og for hovedparten gælder, at det er sikkert, at målsætningen ikke nås inden 2015 eller at det er sandsynligt, at målsætningen nås, men at kvaliteten af data kan forbedres.

Ca. 237 hektar af udspretningsarealet ligger i oplandet til Nakskov Indrefjord, der er en 67 ha stor sø, omfattet af Natura 2000 bestemmelserne.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Arealerne er besigtiget i november 2015. Der er ikke konstateret forhold, eksempelvis kraftigt hældende terræn, som kan påvirke ferske recipienter. Udspretningsmarkerne er desuden flere steder indtegnet, således at der er en bred zone på 10-20 meter ud mod åbne vandløb, hvor der ikke udsprede husdyrgødning.

Kommunen har vurderet den ansøgte drift i forhold til påvirkning af oplandet til Nakskov Indrefjord. Dette er gjort ved at beregne, om projektet overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier, som beskrevet i afsnit 7.3. Disse beregninger er udført ved hjælp af beregningsprogrammet CTZoom¹⁵, og udregningerne fremgår af Bilag 7. Det fremgår af beregningerne, at det ansøgte overholder afskæringskriterierne for kvælstof og krav til udvaskning af fosfor.

¹⁵ CTZoom, udviklet af ConTerra Aps

Vilkår

På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpende vilkår til beskyttelse af ferske recipienter.

7.3 Kvælstof og fosfor til fjord & hav

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen ikke kan tillade eller godkende husdyrbrug, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv eller i kumulation med andre projekter og planer. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer overskrides.

Kommunalbestyrelsen skal for hver ansøgning efter husdyrgodkendelsesloven foretage en konkret vurdering af, om husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer er tilstrækkelige til at undgå en væsentlig virkning på miljøet, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte at stille vilkår, der rækker ud over disse beskyttelsesniveauer.

Udspretningsarealernes marine recipienter er vandoplandene Nakskov Fjord og Smålandshavet syd. Begge områder er omfattet af natura2000 planlægningen, og er målsat til at skulle have mindst *God Økologisk Tilstand*. Smålandsfarvandets nuværende tilstand er i vandplanerne beskrevet som *Moderat*, mens Nakskov Fjord betegnes som ikke-klassificerbar og *mål ej opfyldt*.

Miljøstyrelsen har opstillet afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

Pkt. 1A: Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Pkt. 1B: Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007 skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen.

Pkt. 1C: Gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område.

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Nakskov Fjord

Af de i alt 370 ha udspretningsareal er 221 ha beliggende i oplandet til Nakskov Fjord.

Nakskov Fjord er udpeget som Natura2000 område nr. 179, og består af habitatområde H158 og fuglebeskyttelsesområde F88. Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 5.

I Nakskov Fjord er der ofte store forskelle i koncentrationerne af næringsstoffer i den indre og den ydre del af fjorden. Mens koncentrationerne i den ydre del skønnes at ligge på niveau med Langelandsbælt, ligger

de noget højere i den indre del. Søndernor, der udmunder i den ydre del af Nakskov Fjord, er en lavvandet kystlagune og er – som Nakskov Inderfjord - følsom overfor nærings saltbelastning.

Generelt har Nakskov Fjord en god dækning af bundvegetation, men næsten alle steder er vegetationen dækket af epifytter eller trådalger. En del områder, både i fjorden og i Søndernor, har stykke lag af trådalger, et typisk tegn på at fjorden er kraftigt belastet af næringsstoffer. Vandkvaliteten i Søndernor, som har et lille opland, er overvejende styret af vandkvaliteten i fjorden.

I Natura 2000-planen for Nakskov Fjord er belastning med næringsstoffer ligeledes anført som en trussel for samtlige marine habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget. For de marine naturtyper sandbanke (1110) og bugt (1160) er bevaringsprognosen vurderet ugunstig pga. belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. For andre marine naturtyper er bevaringsprognosen ukendte pga. utilstrækkeligt datagrundlag.

Smålandsfarvandet syd

Smålandsfarvandet syd er del af Natura2000 område nr. 173, og består af habitatområde H152 og fuglebeskyttelsesområde F85. Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 5.

Smålandsfarvandet med tilstødende fjorde er et meget heterogent område med store forskelle i udformning og miljøtilstand. Den sydlige del af Smålandsfarvandet, som grænser op til Lollands nordkyst, er lavvandet og derfor særligt følsomt overfor belastning. Koncentrationen af næringsstoffer antages generelt at svare til den åbne del af Smålandsfarvandet. Imidlertid vil en betydelig del af de næringsstoffer, der tilføres fra land, passere gennem de lavvandede områder og påvirke sammensætningen af undervandsplanterne der.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Nitrat

Dyretrykket i oplandet til Nakskov Fjord er faldet med ca. 25 % siden 2007 og i oplandet til Smålandsfarvandet syd er dyretrykket faldet med ca. 20 % siden 2007.

Dermed er Miljøstyrelsens afskæringskriterie 1A og 1C overholdt.

Lolland Kommune har ikke kendskab til andre kilder til kvælstof end husdyrbrug, der har givet udledning til en væsentlig øget kvælstofudvaskning i oplandet til hhv. Nakskov Fjord og Smålandsfarvandet syd siden 1. januar 2007.

Dermed er afskæringskriterie 1B overholdt.

Afskæringskriterie 2A/2B vurderes via beregninger i CTZoom, og fremgår af Bilag 8.

Andelen af N fra ejendommens husdyrbrug set i forhold til den samlede udvaskning til de to Natura 2000 områder er <0,1%, og dermed langt under afskæringskriterie 2B på 1 %. En væsentlig negativ påvirkning af området på baggrund af udvaskning af nitrat fra husdyrgødningen kan derfor udelukkes jf. Miljøstyrelsens praksis på området.

Fosfor

Udbringningsarealerne er lerjord af type JB 6-7 med fosfortal mellem 2 og 4, og alle arealer er dræned. 349 ha (94 %) af udspretningsarealerne ligger i fosforklasse 0. Det maximalt tilladte fosforoverskud i gennemsnit for hele udspretningsarealet er 11,1 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen overholder den ansøgte drift med sædskift S8 beskyttelsesniveauet for P-overskud, da der tilføres 34,9 kg P/ha/år, og fraføres 23,8 kg P/ha/år. Udregningerne for fosfor-bidraget fremgår af Bilag 8.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Lolland Kommune, at udvaskningen af kvælstof og fosfor fra husdyrgødningen tilført de ansøgte arealer, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder i området, vil medføre en væsentlig negativ miljøpåvirkning af Nakskov Fjord og Smålandsfarvandets sydlige del. Der er dermed ikke grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpene vilkår til beskyttelse af marine recipienter.

7.4 Påvirkning af naturområder og arter med særligt strenge beskyttelseskrav

Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Den præcise definition af kategori-1, kategori-2 og kategori-3 natur fremgår af Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kategori 1 natur

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til udspretningsmarkerne er skovhabitatnaturtypen "Egeblandskov" i Halsted Kloster Dyrehave beliggende 2½ km øst for de vestligste udspretningsarealer. Øvrig kategori 1-natur er beliggende 5 km eller mere fra udspretningsarealerne.

Kategori 2-natur

Den nærmeste kategori 2-natur er det værdifulde overdrev "Ravnsby Bakker" ca. 3½ km nordøst for nærmeste udspretningsmark.

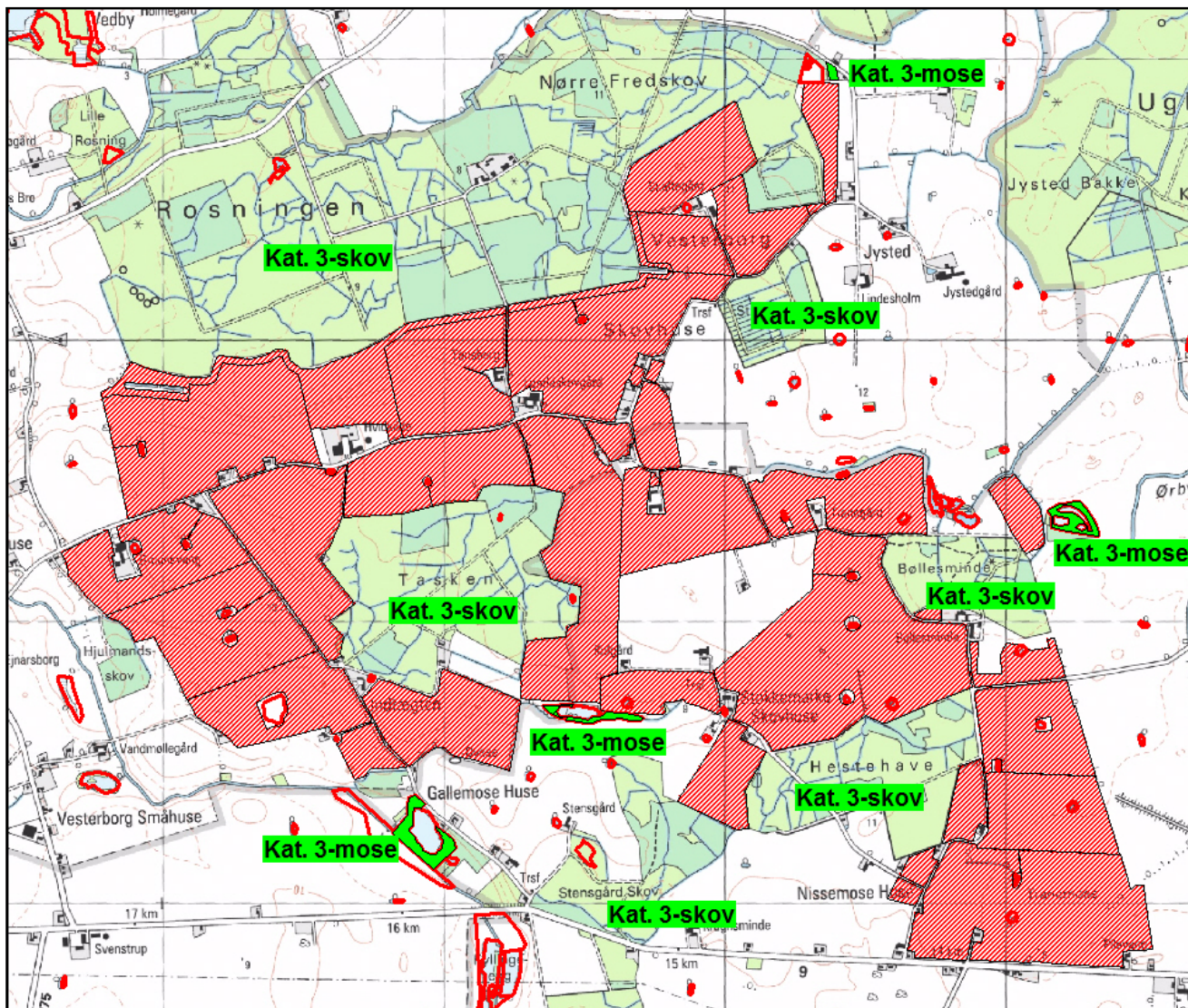
Kategori 3-natur

Som det fremgår af Kort 6 er udspretningsarealerne placeret i et skovrigt område. Disse er alle gamle løvskove på relativ god muldbund. Bøllesminde Skov og Hestehave Skov er beskrevet i afsnit 6 om påvirkning af kategori 3-områder fra anlægget.

Rosningen er en overvejende intensivt drevet skov med et karakteristisk bryn med Avnbøg, Bøg, Eg, Navr, Slåen, Hvidtjørn mm. Den egentlige skov udgøres overvejende af bøgekulturer, og i mindre grad af nåletræskulturer. Den nordlige del af skoven rummer flere bestande af den regionalt rødlistede plante, Håret Kartebolle.

Tasken er en mindre skov med overvejende høje Eg og Bøg i brynene og med få buske. Bagvedliggende skov er overvejende bøgekulturer i forskellige aldre uden umiddelbar bemærkelsesværdig urtevegetation. Almindelige arter er Skovmærke, Lund-Rapgræs, Enblomstret Flitteraks, Skvalderkål og Brombær.

Stryhns Skov er en lille skov omkranset af gammelt jorddige. Brynet med gamle Stilk-Eg, desuden Hvidtjørn, Slåen, Liguster, Snebær mm. Den egentlige skov rummer en stor andel af nåletræskulturer.

Kort 6. Beliggenheden af kategori 3-natur omkring udspretningsarealerne.

Udover kategori-3 skovene findes der 4 kategori 3-moser, hvoraf den østligste er beskrevet i afsnit 6. Længst mod nord (øst for Rosningen) findes en mindre ellesump, der var mere eller mindre vanddækket ved besigtigelsen. Den midterste mose, der ligger nord for Stensgård, er pilekrat og højstaudemose med dominans af Lodden Dueurt. Den vestlige mose ved Gallermose Huse ligger 100 meter eller mere fra udspretningsarealerne og mod den fremherskende vindretning. Denne mose er ikke besigtiget.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Kategori 1- og 2-natur

Afstanden fra udspretningsarealerne til nærmeste kategori 1-natur er 2½ km. I denne afstand er der ikke påvirkning fra udspretningsarealerne, og kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke har nogen påvirkning på denne naturkategori.

Afstanden mellem kategori 2-natur og nærmeste udspretningsmark (ca. 3½ km) betyder, at der ikke er nogen målbar deposition fra udspretningsmarkerne på kategori 2-overdrevet. Kommunen vurderer derfor, at udspretning af husdyrgødning ikke påvirker dette overdrev, og at kravet til denne naturkategori er overholdt.

Kategori 3-natur

Udspretningsarealerne ligger i et område med mange skove og i øvrigt få andre naturområder, bortset fra vandhuller. 6 gamle løvskove omkring udspretningsarealerne og nogle mindre moser er alle kategori 3-natur.

Moser

Moselokaliteterne vurderes ikke at kunne blive væsentligt negativt påvirket af ammoniak fra udspretningsarealerne, så længe der ikke sker en direkte påvirkning af disse. Da forbuddet mod tilstandsændring af lokaliteter omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 er et generelt lovkrav, stilles der ikke vilkår i forhold til dette.

Skove

Ingen af skovbrynene der grænser op til udspretningsarealerne er kortlagt med en høj naturmæssig værdi, selv om skovene selv opfylder alderskravet i forhold til ammoniakfølsom skov. HNV-index¹⁶ for skovbrynene er typisk 1-2.

Kommunen vurderer at det ansøgte ikke medfører en væsentlig påvirkning af denne naturkategori, og stiller derfor ikke vilkår i forhold til ammoniakafdampning fra udspretningsarealerne til kategori 3-naturområder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpende vilkår til beskyttelse af § 7 naturområder.

¹⁶ Ejrnæs, R., Skov, F., Bladt, J., Fredshavn, J.R. & Nygaard, B. 2012. Udvikling af en High Nature Value (HNV) indikator. Rangordning af arealer efter naturværdi og potentiale. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi.

7.5 Terrestriske Natura 2000-områder

Udspretningsarealernes placering i forhold til Natura 2000-områderne fremgår af Kort 4. De vestlige marker er beliggende nærmest Natura 2000-område nr. 178, Halsted Kloster Dyrehave. De østligste udspretningsarealer nærmest Natura 2000-område nr. 173, Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Afstanden til Halsted Kloster dyrehave er 2½ km og til Smålandsfarvandet 4½ km.

Udpegningsgrundlaget for de to Natura 2000-områder findes i Bilag 5 og er beskrevet i basisanalyser¹⁷ og Natura 2000-planer¹⁸.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Afstanden mellem udspretningsmarkerne og Natura 2000-områderne Halsted Kloster Dyrehave og Smålandshavet er så stor (hhv. 2½ og 4½ km), at der ikke er nogen målbar ammoniakdeposition fra udspretningsmarkerne.

Samlet vurderes det derfor, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura2000-områderne 173 og 178 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at udspretning af husdyrgødning fra Bøllesmindevej 10 ikke kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville kunne blive påvirket.

Vilkår

På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpene vilkår til beskyttelse af terrestriske Natura 2000 områder.

¹⁷ Natura 2000 basisanalyse 2015-2021 for område 173 og 178, Naturstyrelsen 2013.

¹⁸ Natura 2000 planer 2009-2015 for område 173 og 178, Naturstyrelsen 2011.

7.6 Bilag IV-arter

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets Bilag IV som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Lolland Kommune er der i nyere tid fundet 22 dyre- og plantearter, som er omfattet af Bilag IV. Deres status i kommunen fremgår af Bilag 6.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

I vurderingen indgår tillige hensynet til i øvrigt fredede eller rødlistede dyr og planter i området.

Danmark er i henhold til habitatbekendtgørelsens § 11 forpligtiget til at indføre de strengeste beskyttelsesordninger i de naturlige udbredelsesområder for de dyrearter, der er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV gennem forbud, der sikrer mod forsætlige forstyrrelser af arterne både i yngle- og rasteperioder samt beskadigelse eller ødelæggelser af deres yngle- og rasteområder.

En del naturtyper og en række arter er meget følsomme overfor husdyrgødning. Især de naturtyper og levesteder, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning.

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

I det følgende er der kigget på en række arter af padder og flagermus omfattet af Bilag IV.

Padder

Placering af vandhuller, der kan udgøre levesteder for Bilag IV-arter fremgår af Kort 7 og Tabel 2. Der er foretaget besigtigelse i november 2015, hvilket langt fra er et optimalt tidspunkt for at registrere Bilag IV-padder. Der er ikke registreret i vandhuller beliggende længere væk end ca. 20 meter fra udspretningsarealerne.

I denne del af Lolland kommune findes følgende Bilag IV-padder: Stor Vandsalamander, Springfrø, Spidssnudet Frø og måske Løvfrø og Grønbroget tudse, og det er hermed et af de områder i Danmark, hvor man kan træffe flest Bilag IV-padder. Der findes ældre angivelser af de to sidstnævnte arter.

Der er registreret potentielle levesteder for Springfrø og/eller Stor Vandsalamander i 9 vandhuller og søer ud af de 26, der er besigtiget. Spidssnudet Frø er vurderet potentielt forekommende i blot to vandhuller.

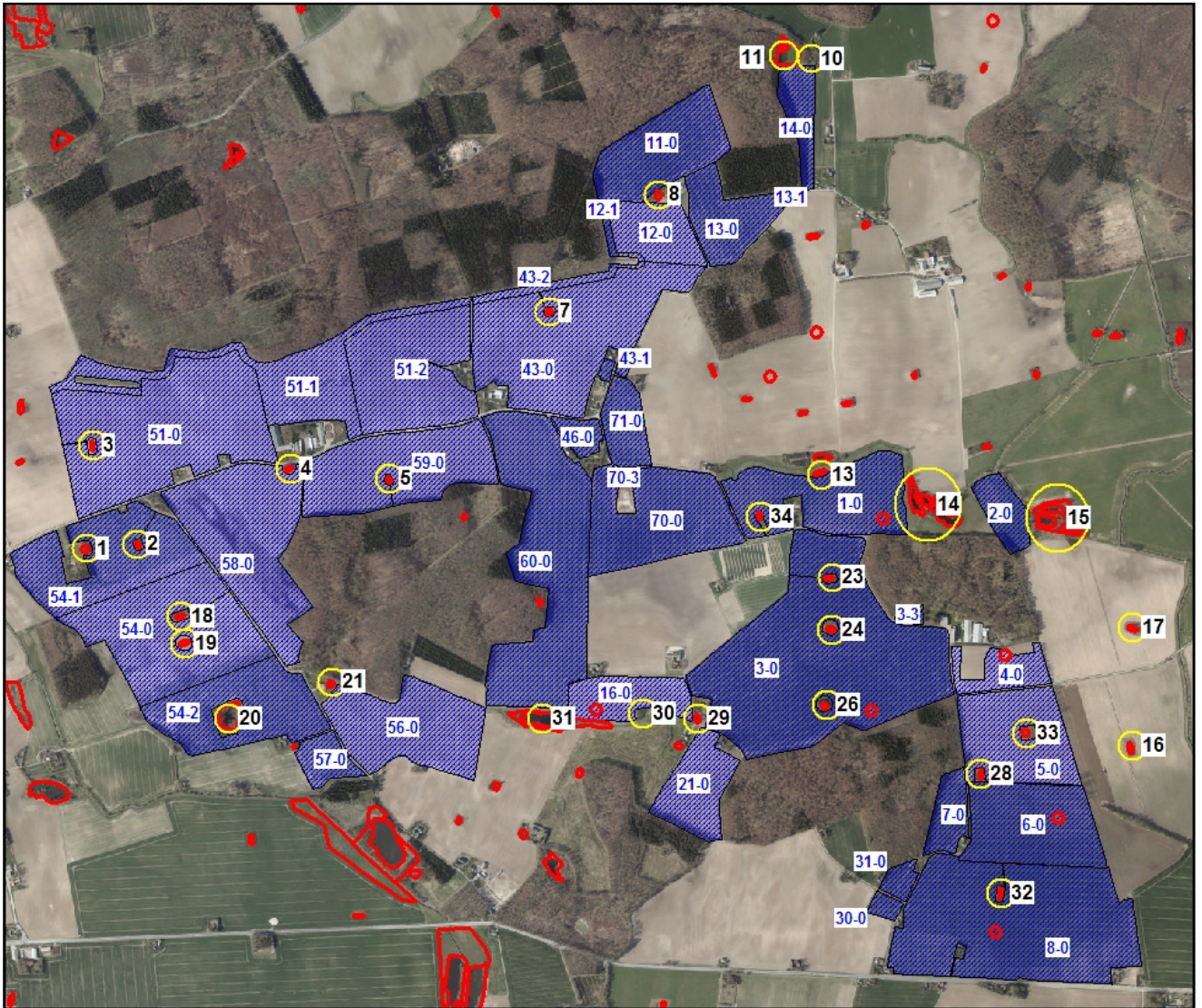
Springfrø og Stor Vandsalamander er forventet begge at findes i området, da arterne er vidt udbredte i kommunen. Begge arter er knyttet til egentlige vandhuller og førstnævnte gerne til vandhuller nær skov. Springfrø raster efter yngleperioden helst i løvskov, levende hegn eller remiser med bevoksning. Stor Vandsalamander opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring ynglevandhullet eller 2-300 meter derfra.

Løvfrø findes med en ynglebestand i området mod nordøst under Knuthenlund. Den er knyttet til varme og skovnære vandhuller med rent vand og rigelig vegetation. Omkring vandhullerne må der tillige gerne være buske, roser eller brombær, som frøerne ynder at kravle i.

Udover ovennævnte Bilag IV-arter findes der i området registreret Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn frø. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Kendetegnende for hovedparten af vandhullerne på eller nær udspretningsarealerne er, at de er stærkt tilgroede og overskyggede, eutrofierede og flere tillige med massiv tilskuds fodring (andefodring). Deres naturtilstand er med få undtagelser moderat eller udpræget dårlig.

En række af de besigtigede vandhuller er habitatnaturtype "Næringsrig sø med flydebladsvegetation", typekode 3150. Dette er en meget bredt defineret type, der også inkluderer eutrofierede markvandhuller med forekomst af Andemad.

Kort 7. Besigtigede vandhuller og naturområder på eller nær udspretningsarealerne.

Tablet over indsamlede informationer om padder.

Vandhul nr.	Habitat-naturtype	Potentielt levested for	Bemærkning
1	nej	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
2	nej	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
3	nej	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
4	3150	ikke potentielt levested	Skygget af træer, overskygget
5	nej	Springfrø, Stor vandsalamander	Lysåbent med OK vandkvalitet
7	nej	Springfrø, Stor vandsalamander	Dårlig vandkvalitet
8	3150	Springfrø, Stor vandsalamander	Fint vandhul
10	91E0	Springfrø, Spidssnudet frø	Ellesump
13	nej	Springfrø, Stor Vs. . Spidssnudet frø	
14	nej	ikke potentielt levested	Ingen lavvandede lysåbne partier
15	nej	ikke potentielt levested	Tilskuds fodring, dårlig vandkv.
16	nej	Springfrø, Stor vandsalamander	Tilskuds fodring, dårlig vandkvalitet
17	3150	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
18	3150	Springfrø, Stor vandsalamander	Tilskuds fodring, overskygget
19	3150	ikke potentielt levested	Stærkt skygget, uklart brunt vand
20	nej	ikke potentielt levested	Tilgroet sø/mose
22	nej	ikke potentielt levested	Ringe vandhul i hønsegård
23	3150	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
24	3150	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
26	nej	ikke potentielt levested	Ej vandhul, tør lavning under piletræ
28	3150	ikke potentielt levested	Skygget af træer og buske
29	3150	Springfrø, Stor vandsalamander	Noget skygget, men OK vandkvalitet
30	nej	ikke potentielt levested	Tilgroet med Pil, overskygget
31	nej	Springfrø	Sø og mose, lidt vedplanter
32	3150	Springfrø	Lysåbent under gammelt træ
33	nej	ikke potentielt levested	Ej vandhul, lidt pilekrat uden vand
34	nej	ikke potentielt levested	

Tablet 2: Forekomst af habitatnatur og potentielle levesteder for Bilag IV-arter på eller nær udspretningsarealerne. Typekode 3150 angiver habitatnaturtypen "Næringsrig sø med flydebladsvegetation", typekode 91E0 angiver "Aske- og ellesump".

Kommunens bemærkninger og vurdering i forhold til padder

For levesteder for Bilag IV-padderne vurderes det på baggrund af tilgængelig viden (kilde 16 og 19), at der sker en påvirkning af naturområderne ved udbringning af husdyrgødning. I en afstand af 10-20 m fra et areal, hvorpå der udbringes husdyrgødning, vil der kunne ses en tilstandsændring på naturområderne forårsaget af ammoniakafdampning. Tilførte luftbårne gødningsstoffer vil bevirke en hurtigere tilgroning af naturområder med mere kvælstofbegunstigede arter. Få konkurrencesterke arter vil begunstiges og dominere. Dette vil kunne ske omkring vandhuller og i terrestriske naturområder (moser, eng og overdrev). Den generelle naturtilstand forringes, og paddernes fouragerings- og opholdsarealer vil blive påvirket negativt.

Da ansøger har fremlagt markplaner der viser at alle de relevante arealer er gødet med husdyrgylle 3-4 gange i løbet af de seneste 5 planår, vurderes det ansøgte ikke at udgøre en væsentlig kilde til merdeposition af ammoniak i de berørte områder.

Flagermus og øvrige Bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Der er ikke registreret arter af flagermus ved besigtigelserne, men mindst 5 flagermusarter er almindelige i denne del af kommunen – Vandflagermus, Brunflagermus, Sydflagermus, Troldflagermus og Dværgflagermus. Dertil kommer 4-5 arter, som er sjældne, men dog mulige at træffe i området. Se evt. Bilag 6. Arterne vil være tilknyttet skove, træbevoksede vådområder, gamle træer og bygninger.

Udover de arter, der allerede er nævnt, er det næppe sandsynligt, at der nær eller på de marker, hvor der udsprede husdyrgødning, findes andre Bilag IV-arter eller beskyttelseskrævende arter.

Kommunens bemærkninger og vurdering i forhold til flagermus og øvrige arter

Udsprede husdyrgødning vurderes derfor ikke væsentligt at påvirke padderyngle- og rasteområder for flagermus eller øvrige Bilag IV-arter negativt.

Samlet vurdering af Bilag IV arter

Kommunens samlede vurdering af udbringning af husdyrgødning på de godkendte marker er, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig negativ påvirkning af naturen i området.

Vilkår

På baggrund af ovenstående, vurderes der ikke at være behov for skærpede vilkår i forhold til Bilag IV arter.

7.8 Grundvand

Ud af det samlede udspretningsareal er der 43,7 ha der ligger i et nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Kommunens bemærkninger og vurdering

Merudvaskningen i ansøgt drift er beregnet til -2 mg nitrat/l. Udvaskningen overstiger ikke niveauet for et standardplanteavlsbrug i området. Kort over marker i NFI område samt udvaskningstal fremgår af Bilag 9.

Da den ansøgte drift ikke medfører en risiko for øget udvaskning af nitrat til grundvandet, stilles der ikke yderligere krav i relation hertil.

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til udvaskning af nitrat til grundvandet.

8 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er redegjort for ansøgers anvendelse og fravalg af bedste tilgængelige teknologi (BAT) i den ansøgte produktion.

Ansøger oplyser

Bedste tilgængelig staldteknologi

Alle stalde er indrettet med delvist fast gulv, hvilket er BAT.

Det er vurderet, at der er en god dyrevelfærd i stalden. Dyrevelfærdskravene til rode og beskæftigelsesmateriale opfyldes ved tildeling af halm og lign., eller ophængning af træklodser eller lignende i overensstemmelse med lovkrav. Overbrusning af grisene sikrer, at grisene afkøles, så de ikke vælger at gøde i lejearealet. Hermed holdes ammoniakkoncentrationen og temperaturen lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø. Der kan dog være en større arbejdsbyrde ved delvist spaltegulv, da det faste gulv skal renholdes.

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

En vis andel fast gulv minimerer gylleoverfladen i gylle kummen i stalden, og minimerer derfor ammoniak fordampningen.

Staldtemperaturen holdes lavest muligt i alle sektioner.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

De nuværende stalde lever umiddelbart op til BAT niveauet, da de er indrettet med delvis spaltegulve. Der forventes en reovering af staldene inden for en 20-30 årig periode. Her vil evt. ny BAT teknologi blive indarbejdet i stalden.

Bedste tilgængelig foderteknologi

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til

prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, (udskiftningen vil foregå efterhånden som elpærerne springer) eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- De enkelte staldafsnit udtørres med varmeblæser efter vask, inden der indsættes nye grise.

På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden. Der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.

- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødig belysning og andet energispild undgås.
- Hvor det er muligt, er der opsat lavenergi lysstofrør/elpærere.
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.

- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Ventilation

Ventilationssystemet reguleres efter den aktuelle belægning. Der udføres en jævnlig rengøring (ved hvert holdskifte) og tilsyn af ventilationskanaler og ventilator, herved fjernes snavs mv. som kan yde modstand og forøge strømforbruget. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed. Der installeres trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. Det er oplyst, at der er ved strømsvigt og høje temperaturer i stalden er etableret alarm på ventilationssystemet. Nødventilation kan etableres manuelt.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT når der etableres (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperatur styring der sikrer temperaturkontrol og minimums-ventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Ventilationsprincippet i de eksisterende stalde er diffus undertryksventilation, hvilket vil sige, at luften trækkes ned gennem loftpladerne, og føres bort gennem luftafkast i tagfladen. Ventilationsafkastene er indtegnet på vedlagte situationsplan.

BAT beskrivelse til gyllebeholder

Der vil anvendes følgende bedste tilgængelig opbevaringsteknik på ejendommen.

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholdere er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanke tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager.

Disse regler indebærer bla. 10 årig beholderkontrol. Der er naturligt flydelag på beholderne, og der føres logbog i henhold til gældende regler.

Årlig gødningsproduktion:

	Antal	m ³ pr. dyr	I alt
Søer	1.250	1,72 + 4,76	8.100 m ³
Polte (25-114 kg)	1.155	0,52 x 1.181	709 m ³
Smågrise (7-25 kg)	42.000	0,133 x 0,68	3.798 m ³
I alt			12.607 m³

Normtallene er korrigeret for afvigende vægtinterval for polte og smågrise (samme korrektion som brugt under BAT afsnittet).

Ammoniakfordampning

Det generelle ammoniakemissions krav på 30% aflæses i husdyrgodkendelse til 4.744,53 kg NH₃.

Den faktiske ammoniakfordampning er 4744,52 kg NH₃.

Der er anvendt følgende tiltag for at mindske ammoniakfordampningen:

- 1) De to nye gyllebeholdere er overdækkede.
- 2) Der er indsat foderkorrektion på søerne på 129 g råprotein/FE (normtal 133,1).
- 3) Der er indsat foderkorrektion på poltene på 130 g råprotein/FE (normtal 147,2).
- 4) Gyllekøling i drægtighedsstalden.

Fosfor

Der er foretaget en BAT beregning i forhold til fosfor, jf. Miljøministeriets Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

	Antal	Antal DE	Kg P/DE	I alt
Søer	1.250	283,37	23,9	6.772,54
Polte (25-114 kg)	1.155	34,77	22,3	775,37
Smågrise (7-25 kg)	42.000	145,84	29,2	4.258,53
I alt				11.806,44

Jf. it-systemet er den totale fosformængde **11.764,96** kg P. Hermed er emissionsgrænse-værdien for fosfor overholdt.

Eksisterende stalde

En del af produktionen vil foregå i eksisterende stalde. Staldene er fulde funktionsdygtige og forventes renoveret inden for en 20 årig periode. Her vil evt. ny BAT teknologi blive indarbejdet i stalden.

Konklusion på tilvalgte BAT tiltag

Der er valgt at anvende en foderoptimeringer på søer og polte, og desuden er det valgt at overdække de to nye gyllebeholdere. Derudover er der delvist spaltegulve i alle staldafsnit.

De valgte tiltag giver en årlig ammoniakfordampning på 4.744,52 kg N/år – hermed er både det generelle ammoniakkrav og BAT kravet overholdt.

Konklusion på fravalgte BAT tiltag

Der er fravalgt at anvende svovlsyrebehandling af gylle, luftrensning, separering af gylle, overdækning af eksisterende gyllebeholdere, samt nedfældning af gylle – til dels fordi det er dyre og usikre tiltag, samt at de allerede tilvalgte BAT tiltag overholder ammoniakniveauet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

BAT på staldanlæg

Lolland Kommune finder at ansøger lever op til BAT for staldanlæg ved at gulve i alle staldafsnit er delvis spaltegulv, og der er installeret overbrusning af grisene som afkøling.

BAT på foder

Dyrene fasefodres, og foderet er tilsat fytase. For at mindske ammoniakfordampning er der valgt et tiltag om foderkorrektio n i forhold til råprotein-indholdet for søer og polte. Denne foderkorrektio n er fastholdt i form af vilkår om maximal mængde produceret N ab dyr i gødning fra søer og grise.

Det er dermed Lolland Kommunes vurdering, at BAT er efterkommet i forhold til fodring.

BAT på vand- og energiforbrug

Lolland Kommune har ikke yderligere bemærkninger til ansøgers redegørelse. Ansøger er med vilkår i afsnit 2 fastholdt i at etablere og drive husdyrbruget som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Der vurderes at husdyrbrugets vand- og energiforbrug lever op til BAT, hvis det drives som beskrevet.

BAT på opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringen af al husdyrgødning sker i fast overdækkede eller tæt overdækkede gylletanke, der lever op til den generelle lovgivning og krav i forhold til BREF-dokumentet. Der er en opbevaringskapacitet på ejendommen svarende til 11,6 måneder. Lolland Kommune vurderer, at BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning dermed er efterkommet.

BAT på udbringning af husdyrgødning

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det lever op til BAT, hvis udbringning af husdyrgødning en sker efter gældende lovgivning for transport og udbringning.

BAT på ammoniaktab

Der etableres gyllekølingsanlæg i drægtighedsstalden, med en køleydelse på mindst 193.851 kWh/år.

Varmen fra gyllekølingen kan udnyttes i smågrisestalden, der har et vejledende varmebehov på 252.000 (6*42.000) Kwh/år¹⁹.

Da varmeenergien fra gyllekølingen kan udnyttes 100% i smågrisestalden, vurderes anlægget at være BAT.

¹⁹ Teknologiblad, Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, Bilag 1, Miljøstyrelsen 2011.

Samlet BAT-vurdering

Samlet set vurderer Lolland Kommune, at det ansøgte, sammen med de samlede vilkår i denne miljøgodkendelse, overholder BAT på alle relevante punkter.

9 Kontrol, egenkontrol og dokumentation

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøgodkendelse er reguleret i gældende lovgivning – herunder:

- Logbog over flydelag på åbne gyllebeholdere.
- Rapporter over kontrol med gyllebeholdere
- Mark og gødningsplaner med opgørelse over producerede dyr, efterafgrøder og mængden af gylle tildelt de enkelte markblokke.

De lovpligtige kontroller indgår ikke som vilkår i denne godkendelse, da det vurderes, at der ikke er behov for skærpe disse.

Vilkår

Lolland Kommune har med henvisning til vurderingerne i de foregående afsnit valgt at stille følgende vilkår om egenkontrol og dokumentation:

60. Overordnet egenkontrol og dokumentations vilkår

Nedenstående dokumentation skal gemmes i mindst 5 år og opbevares let tilgængeligt sammen med logbøgerne over de anvendte gyllebeholdernes flydelag samt dokumentation for de seneste beholderkontroller. Materialet skal kunne fremvises på tilsyn eller fremsendes til Lolland Kommune på forlangende.

61. Til dokumentation af gyllekølingsanlægget:

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, og kontrol af kølekredsens ydelse.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

62. Registreringen fra gyllekølingsanlæggets datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

63. Til dokumentation for dyreholdets størrelse samt fodring, skal der foreligge:

- En logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå minimum kvartalsvis:

- Antal årssøer og polte
- Antal fravænnede pr. årssø
- Fravænningsalder og -vægt

- Foderforbrug pr. årssø
- Foderforbrug pr. kr. tilvækst for polte og smågrise
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso og FEsv i de forskellige foderblandingerne

- Beregning for N ab dyr på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger, for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i en periode svarende til perioden der gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

- Blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

- Optimeret foderplan med opgørelse af fasefodring og tilsætning af fytase.

64. Til dokumentation af den årlige produktion, skal der foreligge:

Kvitteringer for salg af grise.

65. Til dokumentation for driften af ventilationsanlægget skal der foreligge:

Logbog, hvor rengøring, vedligeholdelse og kontrol af samtlige staldventilationsanlæg fremgår.

66. Til dokumentation for bortskaffelse af affald og døde dyr skal der foreligge:

Kvitteringer for bortskaffet affald og døde dyr.

67. Til dokumentation for sikringsaftale for forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge:

Sikringsaftale om forebyggelse af rottetilhold.

68. Til dokumentation for opdateret beredskabsplan skal der foreligge:

Opdateret beredskabsplan hvor datoer for seneste vurdering og evt. opdatering fremgår.

10 Alternative løsninger og 0-alternativet

I dette kapitel vurderes og beskrives alternative løsninger evt. alternative metoder og teknologier, som ansøger har undersøgt, men fravalgt. Der er kun krav om alternative vurderinger i forhold til ansøgninger efter § 12 stk. 2. 0-alternativet kræves af EU, og er ansøgers beskrivelse af, hvordan bedriften kan udvikles, hvis den ansøgte produktion ikke gennemføres (vil normalt være nu-driften).

Ansøger oplyser

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme.

Placeres dyreholdet over flere ejendomme vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlægning af en urentabel bedrift med store samfundsøkonomiske tab til følge.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenariet på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være tilstede og denne må afvikles.

Et 0-scenarie vil også betyde at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet der er forbundet hermed.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune mener ikke at der ikke kan opsættes økonomisk proportionelle alternativer som vurderes værende væsentligt bedre end det ansøgte projekt.

Det er endvidere kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af det nuværende produktionsniveau på Bøllesminde, vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser på ejendommen, på slagterier, men også i de mindre, lokale virksomheder som vognmænd, foderstofleverandører mv.

Vilkår

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at sætte vilkår i relation til alternative løsninger.

11 Ophør af husdyrproduktionen

Her beskrives, hvordan ansøger vil sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretager de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og for at stedet bringes i en tilfredsstillende stand.

Ansøger oplyser

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion på ejendommen, har driftsherren ansvar for at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig stand.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune vurderer, at en række generelle tiltag for at sikre mod forureningsfare ved ophør af husdyrproduktion på ejendommen bør fastsættes som vilkår.

Vilkår

69. Ved ophør af husdyrproduktion på ejendommen skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

-Gyllebeholdere, fortank, rørsystemer, gyllekanaler mv. tømmes og rengøres

-Alle staldafsnit skal tømmes for gødning og rengøres

-Olietanke tilknyttet produktionen skal tømmes.

70. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes fra ejendommen, og stalde, lader, pladser mv. skal rengøres.

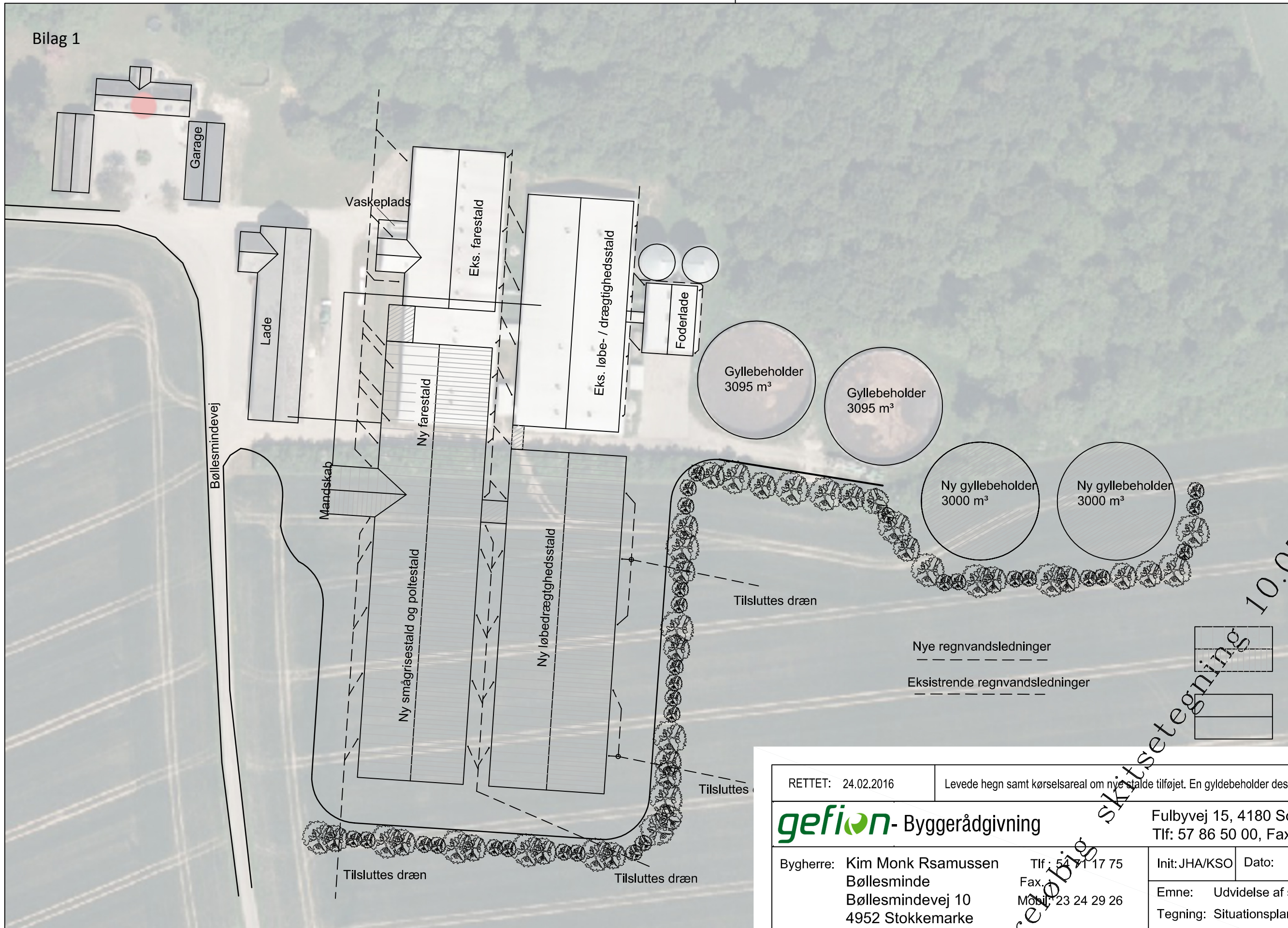
71. Restoplag af foder skal bortskaffes.

72. Farligt affald, kemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. tilknyttet husdyrproduktionen skal bortskaffes i henhold til kommunens gældende affaldsregulativ.

12 Bilagsliste

Bilag 1	Situationsplan
Bilag 2	Kort over udspretningsarealer
Bilag 3	Planteliste
Bilag 4	Beredskabsplanen
Bilag 5	Udpegningsgrundlaget
Bilag 6	Bilag IV arter i Lolland Kommune
Bilag 7	Arealvurdering i forhold til søer og vandløb
Bilag 8	Arealvurdering i forhold til kystplande
Bilag 9	Arealvurdering i forhold til grundvand
Bilag 10	Vilkårsliste

N

10.05.2016

Foreløbig skitsetegning

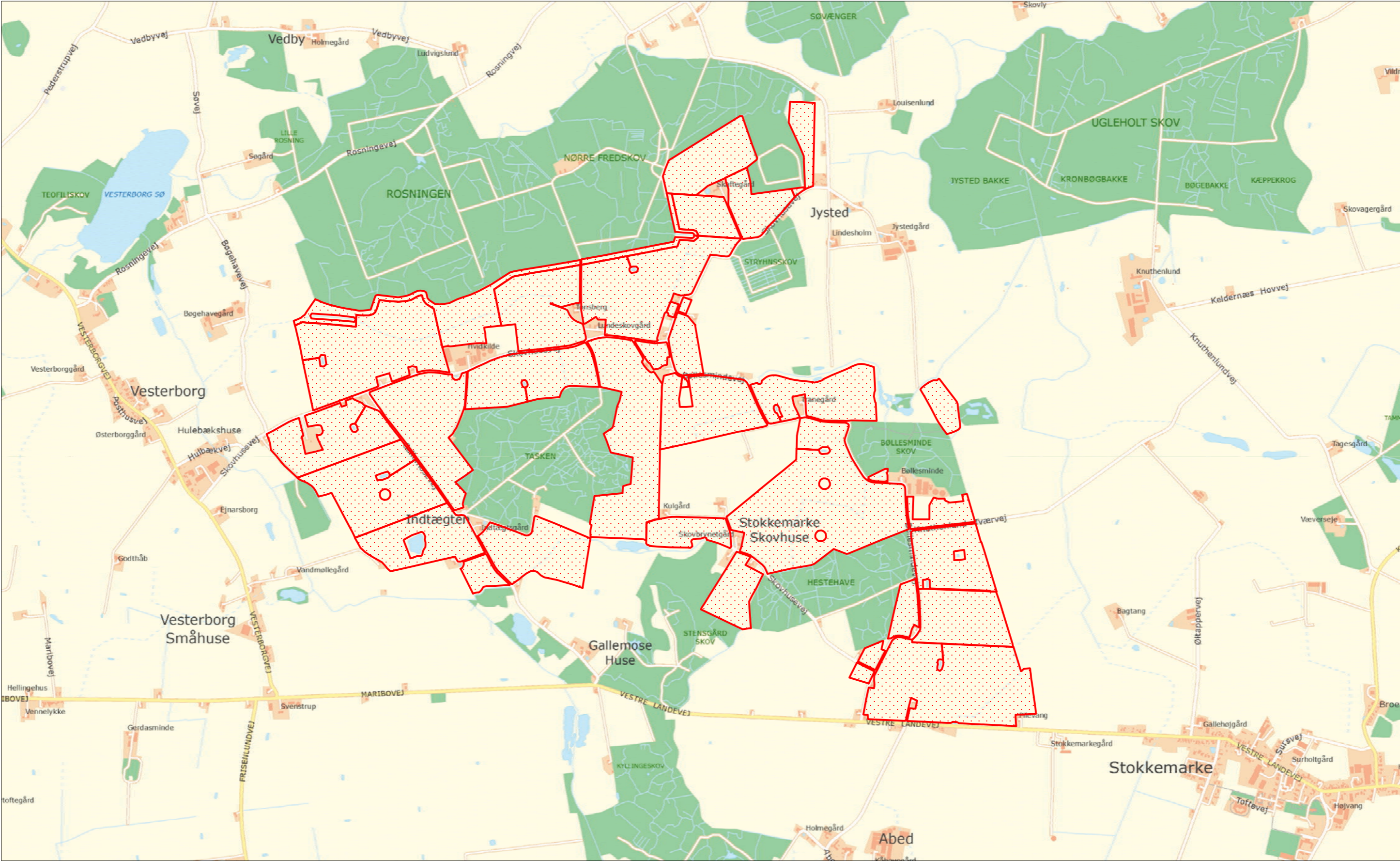
Ny stald/tilbygning
Eksisterende bygninger

RETTET: 24.02.2016	Levede hegn samt kørselsareal om nye stalde tilføjet. En gyldebeholder desuden fjernet		
gefion - Byggerådgivning		Fulbyvej 15, 4180 Sorø Tlf: 57 86 50 00, Fax: 57 86 54 43	
Bygherre: Kim Monk Rasmussen Bøllesminde Bøllesmindevej 10 4952 Stokkemærke	Tlf: 52 71 17 75 Fax: Mobil: 23 24 29 26	Init: JHA/KSO	Dato: Mål: 1:1000
E-mail: Byggeadr.: Samme	Emne: Udvidelse af so- og smågrise-stald Tegning: Situationsplan Noter: Må ikke anvendes som arbejdstegning		Tegningsnr.: B-15-107-M-0-0-01A

Denne tegning er privat ejendom. Den må ikke fremvises eller overlades uvedkommende - ej heller kopieres eller på anden måde anvendes uden forudindhentet skriftlig tilladelse, iht. Lov om ophavsret.

Situationsplan Mål 1:1000

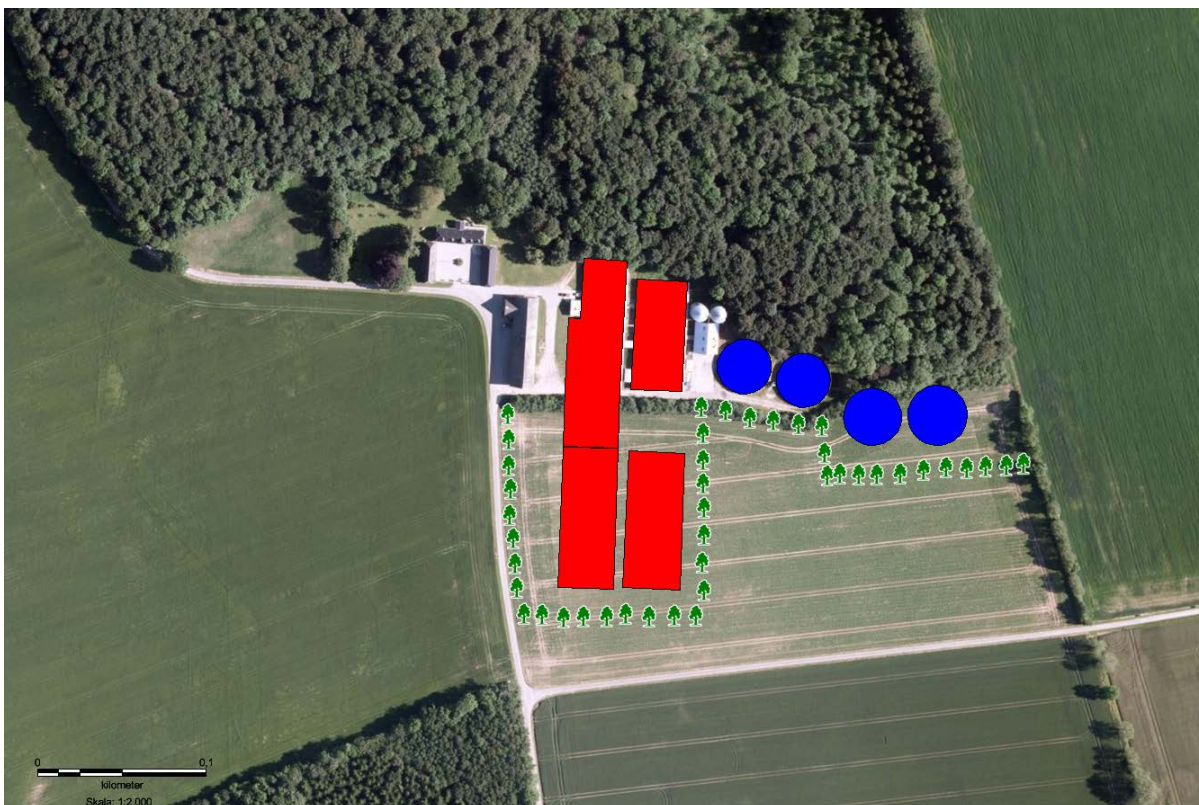
Bilag 2

Bilag 3

Beplantningsplan for levende hegn omkring ejendommen, med planteliste over hjemhørende arter der må bruges til beplantningen.

Kort over det 5-rækkede hegn omkring ejendommen der skal plantes.

Liste over hjemhørende arter der kan bruges til beplantning omkring husdyranlægget på Bøllesmindevej 10.

Listen er genereret via Naturstyrelsens hjemmeside www.plantevalg.dk

Alm. Hvidtjørn	<i>Crataegus laevigata</i>
Alm. Hyld	<i>Sambucus nigra</i>
Alm. Hæg	<i>Prunus padus</i>
Alm. Syren	<i>Syringa vulgaris</i>
Avnbøg	<i>Carpinus betulus</i>
Bened	<i>Euonymus europaeus</i>
Druehyld	<i>Sambucus racemosa</i>
Dunbirk	<i>Betula pubescens</i>
Dunet gedeblad	<i>Lonicera xylosteum</i>
Engriflet hvidtjørn	<i>Crataegus monogyna</i>
Europæisk lærk	<i>Larix decidua</i>
Femhannet pil	<i>Salix pentandra</i>
Fjeldribs	<i>Ribes alpinum</i>
Fuglekirsebær	<i>Prunus avium</i>
Gråpil	<i>Salix cinerea</i>
Hassel	<i>Corylus avellana</i>
Hunderose	<i>Rosa canina</i>
Kristtorn	<i>Ilex aquifolium</i>
Kræge	<i>Prunus domestica ssp. insititia</i>
Kvalkved	<i>Viburnum opulus</i>
Liguster	<i>Ligustrum vulgare</i>
Mirabel	<i>Prunus cerasifera</i>
Navr	<i>Acer campestre</i>
Rød kornel	<i>Cornus sanguinea</i>
Rødel	<i>Alnus glutinosa</i>
Seljepil	<i>Salix caprea</i>
Skovabild	<i>Malus sylvestris</i>
Skovfyr	<i>Pinus sylvestris</i>
Slåen	<i>Prunus spinosa</i>
Småbladet lind	<i>Tilia cordata</i>
Spidsløn	<i>Acer platanoides</i>
Stilkeg	<i>Quercus robur</i>
Storbladet lind	<i>Tilia platyphyllos</i>
Vild pære	<i>Pyrus communis</i>
Vintereg	<i>Quercus petraea</i>
Vortebirk	<i>Betula pendula</i>
Æblerose	<i>Rosa rubiginosa</i>

Bilag 4 Beredskabsplan, Bøllesminde, Bøllesmindevej 10, 4952

Stokkemærke Opdateret september 2015

Telefonliste

Brandvæsen	112
Ambulance	112
Miljømyndighed	112
Akuttelefonen	1813
Lægevagt	70 15 07 00
Kim	23 24 29 26
Dyrlæge:	
Karina Nymark	33 39 44 58
Claus Heisel	21 71 53 00
Gefion	57 86 50 00
Foderstoffirma:	
DLG	33 68 42 00
Elektriker:	
Aktiv El, Nakskov	54 95 03 00
El:	
SEAS NVE	70 29 29 29

Brand – instruks

Ring 112 og oplys:

- Navn, adresse og det tlf., du ringer fra
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget.

•
Ring til Kim: 23 24 29 26

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:

- Evakuer dyr.
- fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.

Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.

Oplys om:

- Adgangsveje.
- Hvor det brænder og omfang
- Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.

Gylle – overløb

Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys:

- Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Kim: 23 24 29 26

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Kemikalie og oliespild

m.v.

Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys:

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Kim: 23 24 29 26

Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Beredskabsplan, Bøllesminde, Bøllesmindevej 10, 4952 Stokkemarke

Opdateret september 2015

<h2>Personskade</h2> <p>Ring 112 ved alvorlig skade og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none">- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra- Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand?- Adgangsveje. <p>Yd førstehjælp, hvis det er muligt.</p> <p>Førstehjælpsudstyr er placeret i kontoret i stalden.</p> <p>Kontakt lægevagten ved lettere skade.</p> <p>Ring til Kim: 23 24 29 26</p>	<h2>Stophaner og hovedafbrydere</h2> <p>Elektricitet: Hovedafbryder er placeret ved indgangspartiet.</p> <p>Afbryder til gyllepumpe er placeret ved selve gyllepumpen ellers kan der afbrydes ved sikringstavlen ved kontoret.</p> <p>Vand: Hovedhanen er placeret ved gavlen af garagen ved stuehuset.</p> <p>Ring til Kim: 23 24 29 26</p>	<h2>Strømsvigt</h2> <p>Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme</p> <p>Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.</p> <p>Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el leverandøren og hør om varigheden af udfaldet</p>	<h2>Transport af bekæmpelsesmidler</h2> <p>Kemikalier opbevares i lukket rum.</p> <p>Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse.</p> <p>Der kan medbringes en pakke savsmuld/kattegrus, plastpose og skovl til evt. opsugning af spild.</p> <p>Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld.</p> <p>Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.</p>
--	---	--	--

Bilag 5

Udpegningsgrundlag for Natura2000 områderne som udspretningsarealerne i denne godkendelse afvander til¹.

1) Natura 2000-plan 2016-2021 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Natura 2000-område nr. 173 Habitatområde H152 Fuglebeskyttelsesområde F82, F83, F85 og F86

2) Natura 2000-plan 2016-2021 Nakskov Fjord og Indrefjord Natura 2000-område nr. 179 Fuglebeskyttelsesområde F88 Habitatområde H158

¹ Natura 2000-planer 2016-2021, Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen 2016.

Område 173, udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 152		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Klitlavning (2190)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Eremit* (1084)
	Stor vandsalamander (1166)	Bredøret flagermus (1308)
	Damflagermus (1318)	Gråsæl (1364)
	Spættet sæl (1365)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 82		
Fugle:	sædgås (T)	bramgås (T)
	rørhøg (Y)	pletlet rørvagtel (Y)
	engsnarre (Y)	trane (TY)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 83		
Fugle:	skarv (T)	rørdrum (Y)
	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	sædgås (T)	mørkbuget knortegås (T)
	hvinand (T)	lille skallesluger (T)
	havørn (Y)	rørhøg (Y)
	pletlet rørvagtel (Y)	blishøne (T)
	klyde (Y)	splitterne (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	mosehornugle (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 85		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	grågås (T)	hvinand (T)
	toppet skallesluger (T)	havørn (TY)
	rørhøg (Y)	blishøne (T)
	klyde (Y)	fjordterne (Y)
	havterne (Y)	dværgterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 86		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	taffelend (T)	troland (T)
	hvinand (T)	stor skallesluger (T)
	havørn (TY)	rørhøg (Y)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Område 179, udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 158		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Ege-blandskov (9160)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 88		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	sædgås (T)	grågås (T)
	bramgås (T)	taffelend (T)
	troldand (T)	havørn (TY)
	rørhøg (Y)	blishøne (T)
	klyde (Y)	almindelig ryle (Y)
	splitterne (Y)	fjordterne (Y)
	havterne (Y)	dværgterne (Y)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Bilag 6

Arter i Lolland Kommune omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde

Art	Udbredelse/lokaltet	Er særligt sårbar overfor
Brandts Flagermus	Arten findes på få lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	Arten findes på få lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Arten findes på flere lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer; stærkt knyttet til ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.
Skimmelflagermus	Arten findes på en enkelt lokalitet i området ved Nakskov Fjord.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Arten har udelukkende kvarter i bygninger året rundt.
Bredøret Flagermus	Ved overvågning. Detektorlytning i 2002-2005 blev registreret ved Søholt og Hamborg Skov. Det tyder på, at arten er mere udbredt og almindelig øst for Store Bælt end tidligere antaget.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.

Langøret Flagermus	<p>Arten findes på flere lokaliteter i Lolland Kommune.</p> <p>Meget tyder på, at den ikke er sjælden, men blot overset mange steder.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder.</p> <p>Findes i bygninger og hule træer.</p>
Stor vandsalamander	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk.</p> <p>Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.</p>
Løgfrø	<p>Kun 10-15 recente forekomster på Sydlolland</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.</p>
Løvfrø	<p>Almindeligt forekommende i den vestlige del af kommunen.</p> <p>Registret tæt på anlægget</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation.</p> <p>Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.</p>
Spidssnudet frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Det ser dog ud til, at den er forsvundet fra landbrugslandet, men har overlevet der, hvor der er moser, enge eller strandenge.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Springfrø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registret tæt på anlægget</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder.</p> <p>Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.</p>
Grønbroget tudse	<p>Almindeligt forekommende i området omkring Nakskov Fjord og langs Lollands sydvestlige kyst.</p> <p>Registret tæt på anlægget</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Strandtudse	<p>Et par forekomster i området ved Nakskov Fjord, en ved Riddertoft, en ved Kramnitse og en på Lindholm. Nogle af disse bestande er meget små og truede.</p> <p>Registret tæt på anlægget</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge.</p> <p>Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.</p>

Klokkefrø	Uddøde på Lolland ca. 1975. Der har været en bestand i den nordvestlige del af kommunen.	
Markfirben	Der vides kun lidt om artens tidligere forekomst. Den har tilsyneladende altid været sjælden på Lolland.	
Eremit	Findes i Halsted Kloster Dyrehave og Maltrup Skov. Tidligere fundet i Keldskov og Kristianssæde Skov (senest set i 1980erne).	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.
Enkelt Månerude	Har haft forekomster i digegrave. Senest set i 1918 ved Rødbyhavn.	Tilgroning, vandstandssænkning, naturlig succession.
Mygblomst	Enkelte gamle voksesteder i den østlige del af kommunen	Tilgroning, vandstandssænkning.

Bilag 7

Sagsinformation:

Skema ID: 79908 Sagsnr: 330073
Ansøger navn: Kim Monk Rasmussen
Ejendommens adr.: Bøllesmindevej 10
Ejendommens postnr: 4952 By: Stokkemarke
Kommentar:
Udvidelse af svineproduktion fra 186 til 464 dyreenheder.

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulativ med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

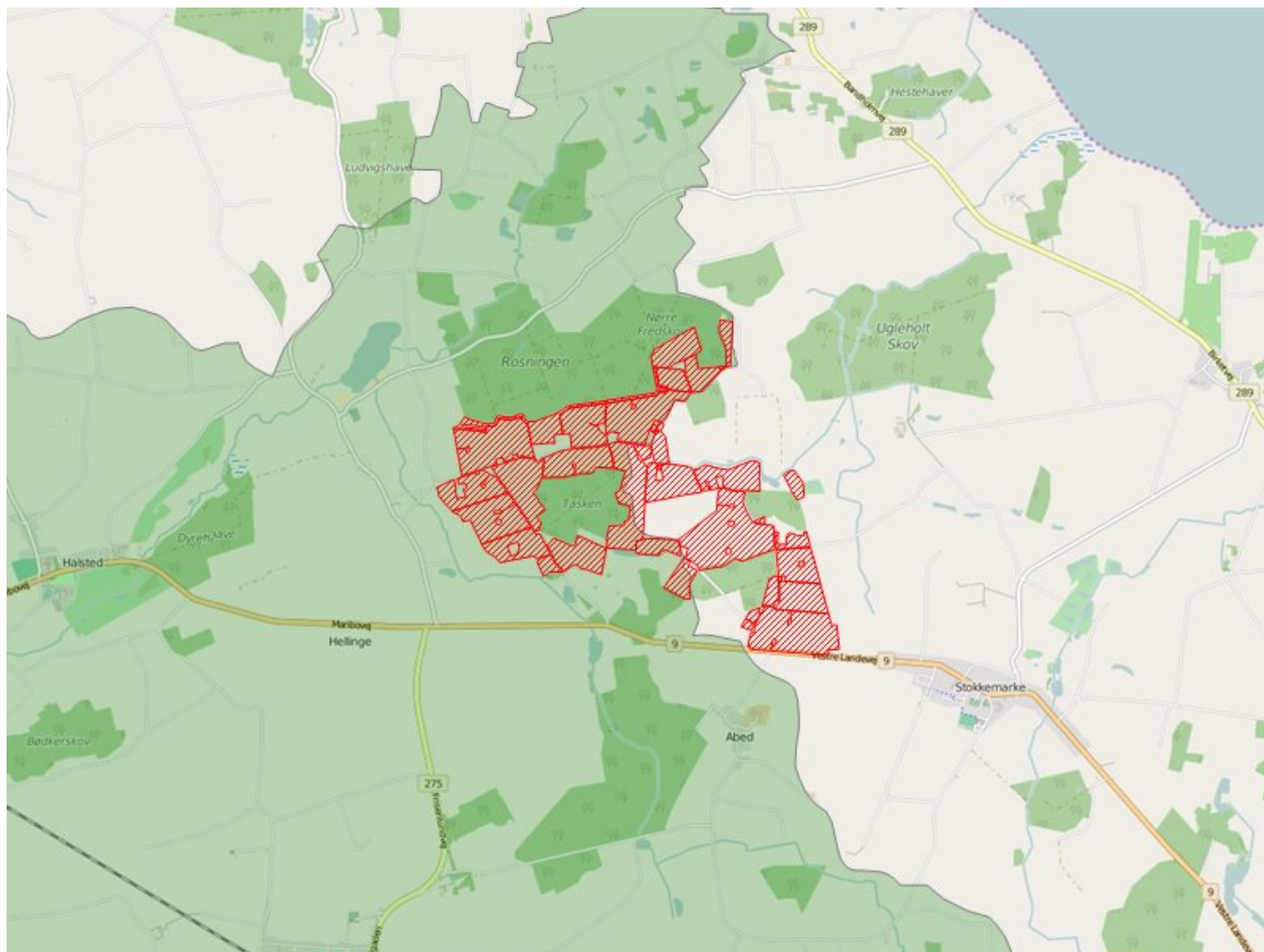
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 369,9 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 236,82 ha i søoplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 34 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 34,3 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 11,1 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 32,8 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Nakskov Indrefjord er en 67 ha stor sø, der har et oplandsareal på 15408,59 ha. 11497,371 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 97%, Sand: 2%, Organisk: 1%. I den statslige vandplanlægning er Nakskov Indrefjord karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvand, saltholdig og lavvandet. Nakskov Indrefjord er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet

(2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processer en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	34 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 32,8 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 1,2 kg N/ha

Påvirkning i søplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søplande er opstillet herunder. For hvert søpland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Nakskov Indrefjord
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	221,22 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-
Dyrket areal i opland:	11497 ha
Øvrigt areal i opland:	3911 ha
Samlet areal i opland:	15409 ha

	Nakskov Indrefjord
Vurdering af kumulativ effekt:	
Er der stigende dyretryk?	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej
DEmax Øvrige:	-
DEmax Planteavl:	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-
Kvælstofbidrag opland:	
Reduktionsprocent:	25 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	166908 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	29334 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	196242 kgN
Kvælstofbidrag projekt:	
N-bidrag fra husdyrgødning:	1,2 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	199,1 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN
Samlet N-bidrag:	199,1 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0,1 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	34 kgN/ha
Opsummering:	
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja

		Nakskov Indrefjord
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:		2299 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:		313 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):		3623 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:		6235 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:		11,1 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:		4,44 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:		9,82 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:		-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:		-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:		-
Samlet P-Bidrag:		9,82 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:		0,16 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)		Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?		Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Lolland Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i søoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 8

Sagsinformation:

Skema ID: 79908 Sagsnr: 330073
 Ansøger navn: Kim Monk Rasmussen
 Ejendommens adr.: Bøllesmindevej 10
 Ejendommens postnr: 4952 By: Stokkemarke
 Kommentar:
 Udvidelse af svineproduktion fra 186 til 464 dyreenheder.

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretryk er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data. Hvis dyretryk er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

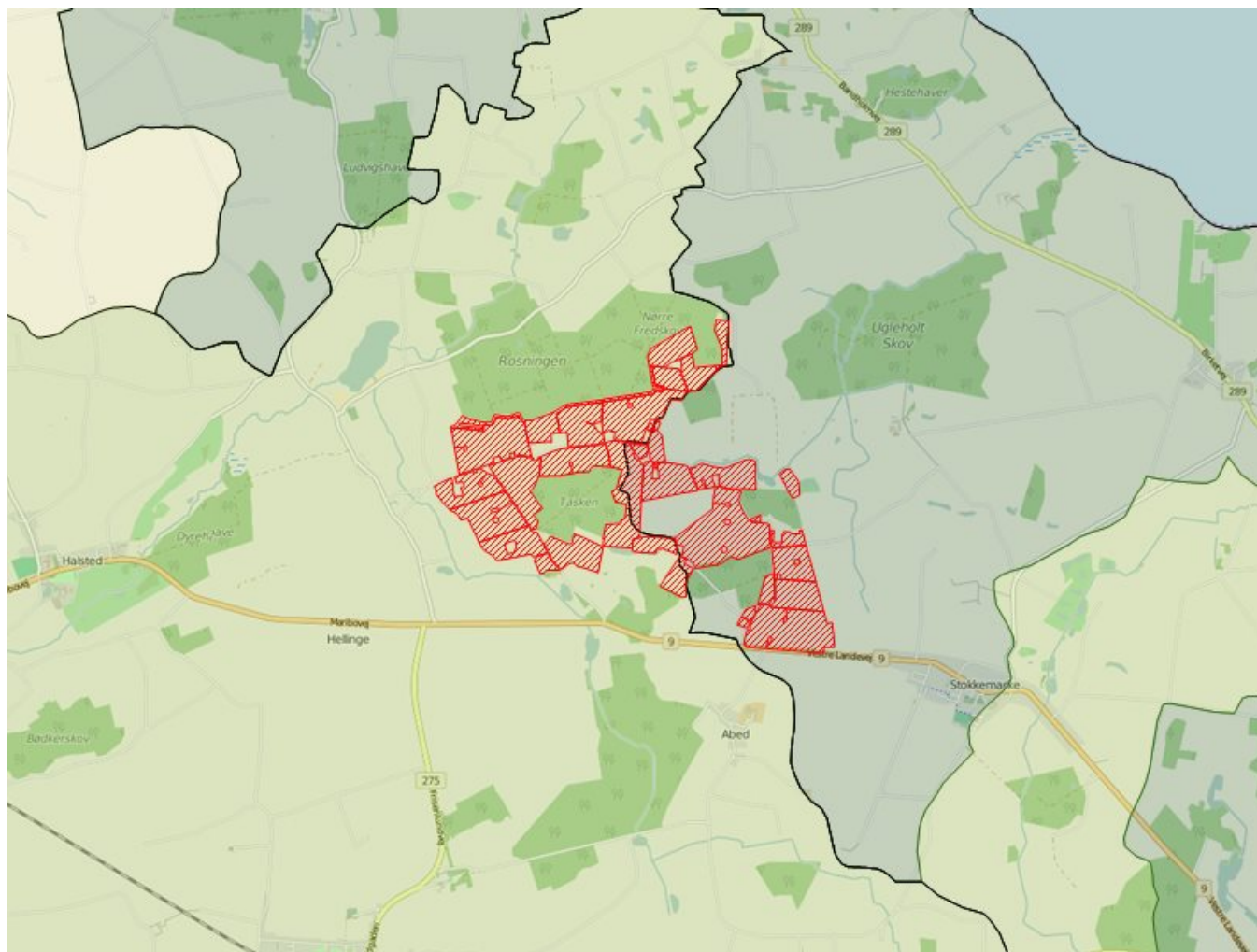
Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 369,9 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 34 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 34,3 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 32,8 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 148,64 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 11,1 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor, Hyllekrog-Røds

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 152: Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og

Hyllekrog-Rødsand er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelses rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor, Hyllekrog-Røds:

- Guldborgsund
- Rødsand
- Smålandsfarvandet, syd
- Smålandsfarvandet, Åben del

Habitatområde Nakskov Fjord

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 158: Nakskov Fjord og Indrefjord er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelses rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nakskov Fjord:

- Vandområde 39 Nakskov Fjord

Fuglebeskyttelsesområde Smålandshavet nord for Lolland

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 85: Smålandsfarvandet nord for Lolland er de ynglende fugle rørhøg, klyde, fjord-, hav- og dværgterne. Derudover kommer der i området rastende fugle som knop- og sangsvane, grågåse, hvinand, toppet- og stor skallesluger og blichøne. Området består af en del holme og området er vigtigt som yngleplads og fødesøgningsområde for fuglene på udpegningsgrundlaget. I den sydlige del af Smålandsfarvandet findes større områder med sammenhængende ålegræsbede. Tilledningen af næringsstoffer til marine områder er en trussel mod naturligtstående i Natura 2000 området. I kystfarvandet ses der bl.a. store forekomster af trådalger. I de marine områder er arealerne med bundplanter som ålegræs og den tilknyttede fauna aftaget betydeligt de seneste år. Dermed forringes fødegrundlaget for yngle- og trækfuglearter på udpegningsgrundlaget. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet.

Oplande der helt eller delvist afvander til Smålandshavet nord for Lolland:

- Guldborgsund
- Smålandsfarvandet, syd
- Smålandsfarvandet, Åben del

Fuglebeskyttelsesområde Nakskov Fjord og Inderfjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 88: Nakskov Fjord og Inderfjord er rørhøg, klyde, almindelig ryle, split-, fjord-, hav- og dværgterne. Blandt rastende fuglearter er knop- og sangsvane, sædgåse, trolldand, toppet skallesluger og blichøne. Fjorden udgør et åbent marint område fra Langelandsbæltet ind mod Nakskov By i bunden af fjorden. Den åbne fjord er lavvandet med mange grunde, holme og øer, hvoraf nogle er større øer med landbrug og beboelse, mens andre er små sandrev. Bundvegetationen består delvist af ålegræs, der nogle steder er tætte bevoksninger, mens de andre steder er spredt og tilgroet med epifytiske alger. Også trådalger og andre enårige alger er hyppige i fjorden. Næringsstofbelastning fra det omgivende land er et generelt problem i fjorden, især i lukkede kystlaguner, hvor der er udbredt vækst af trådalger og planteplankton. Denne vækst begrænser bundfloraen, herunder ålegræsset, og det tilknyttede dyreliv. Dermed forringes fødegrundlaget for yngle- og trækfuglearter på udpegningsgrundlaget. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nakskov Fjord og Inderfjord:

- Vandområde 39 Nakskov Fjord

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende

areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	34 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 32,8 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 1,2 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Smålandsfarvandet, syd	Vandområde 39 Nakskov Fjord
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	148,64 ha	221,22 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	30096 ha	18807 ha
Øvrigt areal i opland:	13284 ha	5720 ha
Samlet areal i opland:	43380 ha	24527 ha

	Smålandsfarvandet, syd	Vandområde 39 Nakskov Fjord
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	52 %	25 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	260090 kgN	289750 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	63764 kgN	42902 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	323854 kgN	332652 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	1,2 kgN/ha	1,2 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %	25 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	133,8 kgN	199,1 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	133,8 kgN	199,1 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	34 kgN/ha	34 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Smålandsfarvandet, syd	Vandområde 39 Nakskov Fjord
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	6019 kgP	-
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	1063 kgP	-
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	10215 kgP	-
P-bidrag til Natura2000 total:	17297 kgP	-
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	11,1 kgP/ha	11,1 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	4,44 %	-
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	6,6 kgP	-
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	6,6 kgP	9,82 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,04 %	-
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	-
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de kystoplande, hvor der er harmoniarealer og Lolland Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 9

Sagsinformation:

Skema ID: 79908 Sagsnr: 330073

Ansøger navn: Kim Monk Rasmussen

Ejendommens adr.: Bøllesmindevej 10

Ejendommens postnr: 4952 By: Stokkemarke

Kommentar:

Udvidelse af svineproduktion fra 186 til 464 dyreenheder.

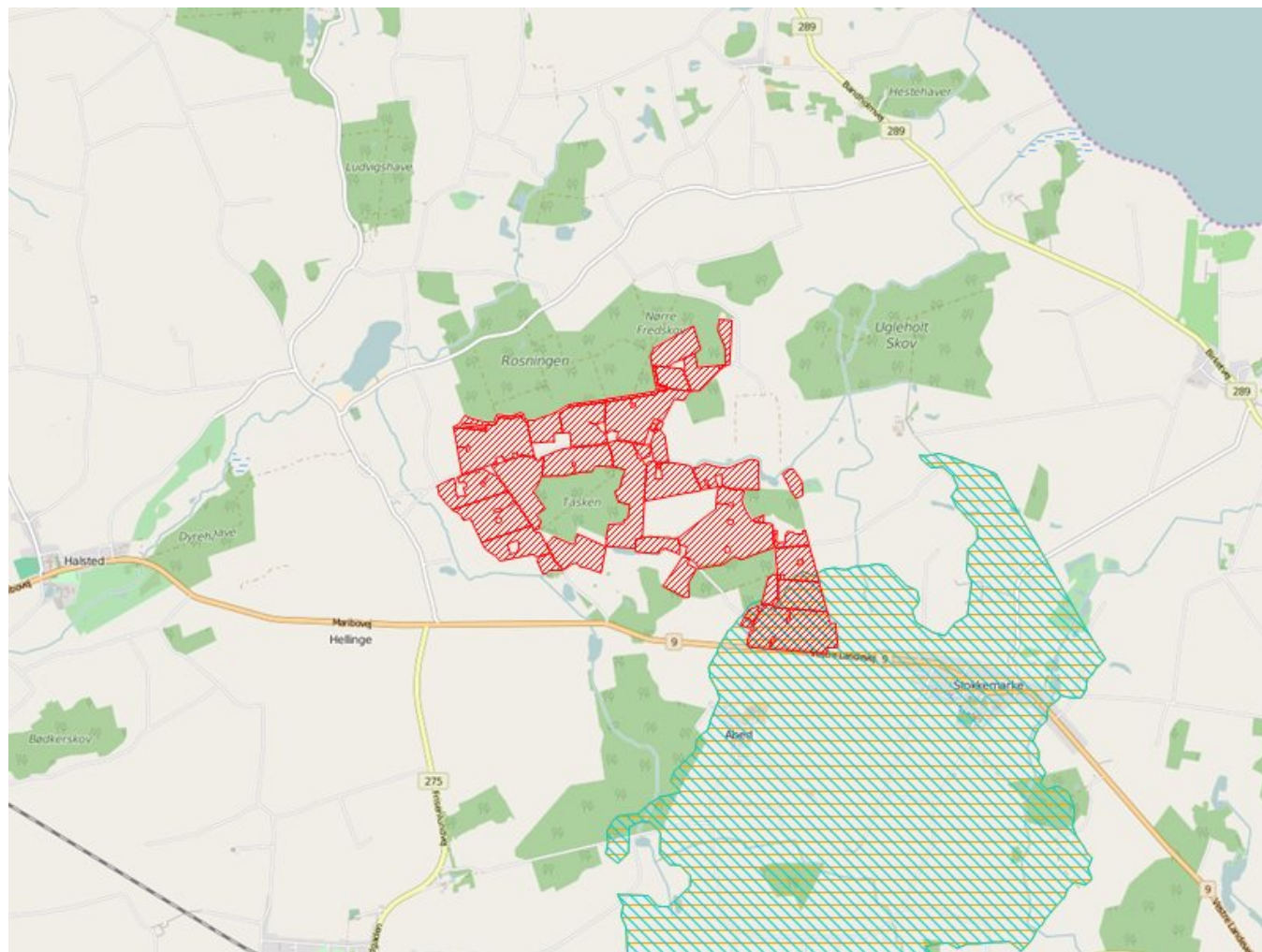
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 369,9 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 43,7 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 43,7 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
5-0	11,12 ha.	1,57 ha.
6-0	11,89 ha.	10,35 ha.
7-0	3,09 ha.	0,03 ha.
8-0	30,23 ha.	29,92 ha.
30-0	0,76 ha.	0,76 ha.
31-0	1,13 ha.	1,13 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavlsv. udv. (mg/l)
5-0	11,12	1,57	52	52
6-0	11,89	10,35	52	52
7-0	3,09	0,03	52	52
8-0	30,23	29,92	52	52
30-0	0,76	0,76	52	52
31-0	1,13	1,13	52	52
SUM:	58,2	43,7	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger ikke niveauet fra et standardplanteavlsv. brug i området.

Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zoner. Udvasningen for disse arealer er mindre end eller lig udvasningen fra et tilsvarende planteavlsv. brug, og nitratudvasningen fra harmoniarealerne i NFI er ikke stigende. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Bilag 10 - Vilårsliste

Vilkår fra afsnit 2 – Generelle forhold

1. Husdyrbruget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, samt som det er beskrevet i godkendelsen, med mindre senere afgørelser foreskriver andet.
2. Bygninger skal dimensioneres og placeres som beskrevet i ansøgningen.
3. Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på bedriften, og relevante vilkår skal være kendt af de personer der beskæftiger sig med driften.
4. Den ansvarlige for driften skal underrette kommunen, såfremt der foretages ejerskifte, udskiftning af driftsherre, indstilling eller væsentlig ændring af driften i en længere periode.
5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Vilkår fra afsnit 3 – Husdyrbrugets beliggenhed og planforhold

6. Nye staldbygninger skal opføres i samme stil, farver og materialer som de eksisterende stalde.
7. Afstandskrav til dræn skal overholdes, ved at dræn lukkes effektivt i en afstand af minimum 15 meter fra alle bygninger og gylletanke.
8. Beplantning omkring ejendommen skal etableres jf. beplantningsplanen i Bilag 3. Hegnene skal bestå af minimum 5 rækker med 1,5 meter mellem hver række. Beplantningen skal bestå af en blanding af naturligt hjemmehørende træer og buske, så træerne opnår en højde på mindst 15 m og så hegnet samlet set opnår en tæthed, der afskærmer ud mod de åbne marker mod vest, syd og øst. Liste over hjemhørende arter der må bruges til beplantningen fremgår af Bilag 3.
9. Hele det levende hegn skal være etableret senest 1 år efter miljøgodkendelsen er påbegyndt udnyttet.

Vilkår fra afsnit 4.1 - Husdyrproduktion

10. Der må til enhver tid maksimalt være 1250 søer med smågrise til 7,3 kg på stald.
11. Der må årligt maksimalt produceres 1.155 polte i vægtintervallet 25-114 kg.
12. Der må årligt maksimalt produceres 42.000 smågrise i vægtintervallet 7,3-25 kg.
13. Ønskes en ændring i vægtintervallerne for smågrise eller polte, skal Lolland Kommune kontaktes forinden, med henblik på en vurdering af, om ændringen kan indeholdes i den eksisterende godkendelse.

Vilkår fra afsnit 4.2 - Staldanlæg

14. Staldanlægget skal indrettes som beskrevet i ansøgningen, med delvist spaltegulv og overbrusningsanlæg.
15. Der må maksimalt være indrettet det antal stipladser der fremgår af ansøgningen.
16. Gyllekanalerne i drægtighedsstalden, i alt 1430 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
17. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 193.851 kWh.
18. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
19. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
20. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Vilkår fra afsnit 4.3 - Fodring

21. Der må ikke forekomme oplag af foder på ejendommen, som kan give anledning til forurening af jord og vandmiljø.
22. Der skal minimum 1 gange årligt udarbejdes en optimeret foderplan med opgørelse af fasefodring og tilsætning af fytase.

23. For søerne skal den totale mængde N ab dyr pr. år være maximalt 18.405 kg N pr. år. Beregningen foretages efter ligningen i vurderingsafsnittet. Samlet set over alle faser fodres søerne med 1070 FE/dyr, med et korrigeret råprotein-indhold på 129g/FE.
24. For poltene skal den totale mængde n ab dyr pr. år være maximalt 3.051 kg N pr. år. Beregningen foretages efter ligningen i vurderingsafsnittet. Poltene i vægtklassen 25-114 kg fodres med 2,85 FE/kg, og med et korrigeret råprotein-indhold på 130 g/FE.

Vilkår fra afsnit 4.4 - Ventilation

25. Ventilationssystemet skal være i kontinuer drift og automatisk reguleres efter temperatur og luftfugtighed.
26. Ventilationssystemet skal være tilsluttet alarm, der alarmerer ved driftsudfald og høje temperaturer.
27. Alle staldafsnit skal kunne ventileres manuelt.
28. Alle dele af ventilationssystemet skal efterses, vedligeholdes og rengøres efter producentens anvisninger.

Vilkår fra afsnit 4.6 - Vandafledning

29. Spildevand fra køkken, bad og toiletfaciliteter i nye bygninger skal tilsluttes spildevandsanlæg. Tilladelse hertil skal søges på forhånd hos Lolland Kommune.
30. Der må ikke foregå afledning af regnvand og overfladevand direkte til vandløb, men gerne gennem eksisterende 4-tommers dræn. Der må ikke omlægges dræn eller ændres på drænenes dimensioner, uden særskilt tilladelse fra Lolland Kommune.
31. Ønskes regnvandet afledt via nye ledninger eller direkte til vandløb, skal der på forhånd indsendes ansøgning om udledningstilladelse, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til Teknik- og Miljømyndigheden. I den forbindelse vil der blive stillet krav om neddrooling af regnvandsmængden ved brug af f.eks. et rør- eller regnvandsbassin.
32. Der må ikke vaskes maskiner og redskaber brugt til sprøjtning på ejendommen, med mindre der etableres en vaskeplads der lever op til gældende regler¹.

¹ Bek. nr. 1752 af 14/12/2015 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Vilkår fra afsnit 4.7 – Affald og døde dyr

33. Medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og bortskaffes efter reglerne i kommunens affaldsregulativ.
34. Døde grise må maksimalt ligge på ejendommen i 4 døgn uden nedkøling.
35. Døde grise skal anbringes på befæstet areal, og under tætsluttende kadaverkappe, eller i lukket container.
36. Opbevaringsplads, kapper, containere og lignende skal til stadighed renholdes.

Vilkår fra afsnit 4.10 – Driftsforstyrrelser og uheld

37. Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af beredskabsplan på bedriften.
38. Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.
39. Planen skal være tilgængelig i sprog der forstås af samtlige ansatte.
40. Beredskabsplanen skal årligt af den ansvarlige for driften vurderes og evt. opdateres. Seneste vurdering og evt. opdatering skal fremgå af planen.

Vilkår fra afsnit 5 – Gødningsproduktion og håndtering

41. De to nye gyllebeholdere skal ved opførelsen påsættes fast overdækning i form af telt.
42. Faste pumpeanlæg må ikke anvendes på gyllebeholderne, medmindre der laves en støbt, tæt læsseplads med pumpebrønd og tilbageløb til gyllebeholderen.
43. Al pumpning af gylle til og fra gyllebeholderne skal overvåges.
44. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år, samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.

Vilkår fra afsnit 6.2 – Lugt

45. Bygningsmæssige og driftsmæssige ændringer, der kan have betydning for lugt fra den samlede ejendom, skal forelægges for Lolland Kommune inden de iværksættes, til nærmere vurdering af, om det er indenfor miljøgodkendelsens rammer.

Vilkår fra afsnit 6.3 – Fluer og skadedyr

46. Ejendommen skal holdes ren og rydelig, således at risikoen for tilhold af rotter er mindst mulig.
47. Der skal på ejendommen løbende ske en effektiv bekæmpelse af fluer i henhold til retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
48. Der skal til stadighed være en sikringsaftale med et autoriseret firma om forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
49. Opstår der problemer med andre typer af skadedyr på ejendommen, skal bekæmpelse af disse ske efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår fra afsnit 6.4 - Transport

50. Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.
51. Der må ikke etableres ny adgangsvej til Bøllesmindevej uden forudgående tilladelse fra Lolland Kommune.

Vilkår fra afsnit 6.5 - Støj

52. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
53. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal undtagen opfølgende målinger maksimalt ske 1 gang årligt.
54. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

Vilkår fra afsnit 7.1 – Påvirkning fra arealerne

55. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 369,86 ha udspretningsareal som fremgår af Bilag 2.
56. Der skal på de godkendte arealer anvendes sædskift S8, eller et sædskifte med tilsvarende eller mindre udvaskning.
57. Ud over de lovpligtige efterafgrøder skal der være efterafgrøder på yderligere 2 % af det samlede godkendte areal, svarende til 7,4 ha ekstra efterafgrøder.
58. Arealerne må i gennemsnit set over 3 år modtage max. 40 % af det maximale harmoniforhold i form af smågrisegylle om året.
59. Arealerne må kun modtage ren smågrisegylle hvert 3. år.

Vilkår fra afsnit 9 - Kontrol, egenkontrol og dokumentation

60. Overordnet egenkontrol og dokumentations vilkår

Nedenstående dokumentation skal gemmes i mindst 5 år og opbevares let tilgængeligt sammen med logbøgerne over de anvendte gyllebeholdernes flydelag samt dokumentation for de seneste beholderkontroller. Materialet skal kunne fremvises på tilsyn eller fremsendes til Lolland Kommune på forlangende.

61. Til dokumentation af gyllekølingsanlægget:

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, og kontrol af kølekredsens ydelse.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

62. Registreringen fra gyllekølingsanlæggets datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

63. Til dokumentation for dyreholdets størrelse samt fodring, skal der foreligge:

- En logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå minimum kvartalsvis:
 - o Antal årssøer og polte
 - o Antal fravænnede pr. årso
 - o Fravænningsalder og -vægt

 - o Foderforbrug pr. årso
 - o Foderforbrug pr. kr. tilvækst for polte og smågrise
 - o Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso og FEsv i de forskellige foderblandingerne

 - o Beregning for N ab dyr på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger, for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i en periode svarende til perioden der gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

 - o Blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

 - o Optimeret foderplan med opgørelse af fasefodring og tilsætning af fytase.

64. Til dokumentation af den årlige produktion, skal der foreligge:

Kvitteringer for salg af grise.

65. Til dokumentation for driften af ventilationsanlægget skal der foreligge:

Logbog, hvor rengøring, vedligeholdelse og kontrol af samtlige staldventilationsanlæg fremgår.

66. Til dokumentation for bortskaffelse af affald og døde dyr skal der foreligge:

Kvitteringer for bortskaffet affald og døde dyr.

67. Til dokumentation for sikringsaftale for forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge:

Sikringsaftale om forebyggelse af rottetilhold.

68. Til dokumentation for opdateret beredskabsplan skal der foreligge:

Opdateret beredskabsplan hvor datoer for seneste vurdering og evt. opdatering fremgår.

Vilkår til afsnit 11 – Ophør af husdyrproduktionen

69. Ved ophør af husdyrproduktion på ejendommen skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Gyllebeholdere, fortank, rørsystemer, gyllekanaler mv. tømmes og rengøres
 - Alle staldafsnit skal tømmes for gødning og rengøres
 - Olietanke tilknyttet produktionen skal tømmes.
70. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes fra ejendommen, og stalde, lader, pladser mv. skal rengøres.
71. Restoplæg af foder skal bortskaffes.
72. Farligt affald, kemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. tilknyttet husdyrproduktionen skal bortskaffes i henhold til kommunens gældende affaldsregulativ.